

HEINOLAN SEURAKUNTA

TILINPÄÄTÖS 2023

Heinolan kirkko

Sisällys

I	Toimintakertomus.....	4
1	Yleiskatsaus	4
2	Hallinto	14
3	Henkilöstö	18
4	Jäsenmäärä	22
5	Sisäinen valvonta	23
6	Talouden tunnusluvut	25
7	Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi	27
II	Talousarvion toteutuminen	28
1	Käyttötalouden toteutuminen	28
2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	56
3	Investointiosan toteutuminen	57
4	Rahoitusosan toteutuminen.....	58
III	Tilinpäätöslaskelmat.....	59
1	Tuloslaskelma	59
2	Rahoituslaskelma	60
3	Tase	61
IV	Tilinpäätöksen liitetiedot	62
1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	62
2	Tuloslaskelman liitetiedot	62
3	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	65
5	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	65
6	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	66

7	Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot.....	67
8	Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset	67
V	Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä.....	74
VI	Luettelot ja selvitykset	75

I Toimintakertomus

1 Yleiskatsaus

Suomen talous on taantumassa ja kasvun eväät ovat vähissä. Kansantaloutta on 2020-luvulla raskastanut koronapandemia rajoituksineen ja jo kaksi vuotta kestänyt sota Ukrainassa pakotteineen. Uusin haaste on lokakuussa 2023 alkanut Gazan sota. Korkean inflaation aiheuttama hintojen ja korkojen voimakas nousu on vaikuttanut merkittävästi ja monilla tavoin sekä yksityisten ihmisten että kaikkien yhteiskunnan toimijoiden elämään eikä julkisen talouden tasapainottamistarve ja siitä johtuvat menoleikkaukset tule helpottamaan tilannetta. Epävakaa maailmantilanne on heikentänyt taloutta ja järkyttänyt turvallisuuden tunnetta maailmanlaajuisesti. Vahvistaakseen omaa turvallisuuttaan Suomi liittyi Natoon huhtikuussa 2023.

Toimintavuosi Heinolan seurakunnassa toteutui lähes suunnitellusti. Henkilöstön vaihtuvuuden vuoksi vuoden aikana jouduttiin toteuttamaan poikkeuksellisen paljon rekrytointeja ja kevään osalta pidempiaikaisen sijaispapin löytäminen osoittautui vaikeaksi. Tilanne kuormitti monella tavoin työyhteisöä. Nuorisotyöhön pystyttiin rekrytoimaan vakituista työvoimaa vasta loppuvuodesta.

Heinolan seurakunta oli edelleen keskeinen toimija koko Heinolan kaupunkiyhteisössä. Yhteistyötä tehtiin laajasti niin Heinolan kaupungin kuin Jyränkölän settlementinkin kanssa. Strategian mukaisesti yhteisöllisyyttä, jossa eri sukupolvet ja eri elämäntilanteissa olevat ihmiset voivat kohdata rakennettiin seurakunnan elämässä monin eri tavoin. Torstaisin järjestetty lämmin ruokailu, Lampikahvila ja kirkonkylässä Yhteinen lounaspöytä keräsivät suuren osallistujajoukon. Myös jumalanpalvelusten jälkeen järjestetyt kirkkokahvilat ja pystykahvit olivat omalta osaltaan rakentamassa yhteisöllisyyttä. Seurakunta oli myös mukana Köyhyysrajan alapuolella-hankkeessa.

Kastettujen lasten lukumäärä kasvoi merkittävästi edellisestä toimintavuodesta (55 kastetta, 125 % verrattuna vuoteen 2022). Tähän lienee vaikuttanut myös se, että kasteperheet saivat maksutta käyttöönsä tilat kastejuhlaa varten.

Maailmantilanteen epävarmuus heijastui myös seurakuntatyöhön. Kaupungin kanssa käytiin yhteinen neuvottelu valmiuteen ja varautumisen liittyvistä asioista.

Seurakunnan henkilöstö on palannut ns. normaaliin arkeen koronavuosien jälkeen. Henkilöstö tekee töitä motivoituneesti positiivisella asenteella. Työilmapiiri on hyvä ja kannustava. Osaavan henkilöstön rekrytointi nuoriso- ja diakoniatyöhön on osoittautunut haasteelliseksi koko Päijät-Hämeen alueella, niin myös Heinolan seurakunnassa. Kuluneen vuoden aikana henkilöstöstä jäi eläkkeelle kolme henkilöä.

Kulunut vuosi oli seurakuntavaalien jälkeinen ensimmäinen vuosi.

Heinolan seurakunnan taloudellinen tilanne on toistaiseksi vakaa. Tilikauden tulos oli positiivinen ollen 392 477 euroa, mikä oli edellisvuotta parempi tulos (276 444 euroa, 2022), kun kertaluonteiset erät on eliminoitu.

Heinolan seurakunnan haasteena on aleneva jäsenkehitys ja hyvin hitaasti kasvavat verotulot. Verotuloennusteen (FCG, 31.8.2023) mukaan verotulot kasvavat noin prosentin vuosivauhtia vuoteen 2030 mennessä. Kun verotulot eivät kata inflaation aiheuttamaa kuluttajahintojen nousua eikä myöskään palkankorotuksia, talouden raamit väistämättä tiukkenevat. Tilanteeseen on välttämätöntä varautua ajoissa. Talouden sopeuttamisessa tärkeinä työkaluina toimivat Kirkkohallituksen mallin mukaisesti laadittu kiinteistöstrategia sekä ennakoiva henkilöstösuunnittelu, jota Heinolan seurakunnassa on toteutettu jo vuosien 2019–2023 aikana.

Epävarmoista ajoista huolimatta Heinolan seurakunta katsoo avoimesti ja luottavaisesti tulevaisuuteen ottaen huomioon talouden realiteetit. Pyrimme kohti hiilineutraalisuustavoitetta vähentämällä kiinteistöjemme määrää ja suunnittelemme toimintaa yhteistyössä muiden toimijoiden ja vapaaehtoisten kanssa. Tavoitteenamme on, että seurakunnallinen toiminta Heinolan alueella on vireää myös tulevaisuudessa.

Janne Hatakka

Mirja Stenroos

kirkkoherra

talouspäällikkö

Heinolan seurakunnan missio, visio, strategia

Heinolan seurakunnan strategia ”Heinolan arkipäivää siunaavien käsien suojeluksessa” määrittelee seurakunnan mission seuraavasti: Rohkaisemme toisiamme uskomaan kolmiyhteiseen Jumalaan ja elämään seurakunnan jäsenenä. Välitämme lähimmäisistämme lähellä ja kaukana sekä luomakunnasta. Seurakunnan tavoitteena on olla keskellä heinolalaisten elämää, niin arjessa kuin juhlassa. Vaikka koronapandemia vaikuttikin monella tapaa Heinolan seurakunnan elämään ja toimintaan, seurakuntatyössä toteutuivat verraten hyvin strategian määrittelemät suuntaviivat.

Heinolan seurakunta on luotettava toimija Heinolassa, ja seurakunnan kanssa tehdään mielellään yhteistyötä. Strategian mukaisesti työtä ja toimintaa on suunnattu ulospäin omista tiloistamme. Seurakunta on ollut mukana niin kaupunkiyhteisön kuin kylienkin elämässä ja tapahtumissa.

Yhteisöllisyyttä, jossa eri sukupolvet ja eri elämäntilanteessa olevat ihmiset voivat kohdata toisensa on rakennettu seurakuntatyössä eri tavoin ja siinä on onnistuttu.

Vastuu ympäristöstä

Seurakuntamme kantaa vastuuta ympäristöstä ja ympäröivästä yhteiskunnasta kaikessa toiminnassaan. Heinolan seurakunnalle on myönnetty ympäristödiplomi vuosiksi 2020–2024. Seurakunta on laatinut ympäristöohjelman vuosille 2020–2025.

Heinolan seurakunta on sitoutunut olemaan hiilineutraali vuonna 2030. Tehtyjen laskelmien perusteella, jossa indikaattoreina ovat lämmitys, sähkö ja sekajäte vuonna 2022, tätä tavoitetta voidaan pitää realistisena: päästöt yhteensä 93,12 tonnia CO₂ ja nettohiilinielu -64,7 tonnia CO₂. Tavoitetta tukee seurakunnan laatima kiinteistöstrategia 2020–2028 sekä jatkuva seuranta energian ja veden kulutuksessa.

Seurakunnan ympäristötyöryhmän toiminta on ollut aktiivista vuonna 2023. Ympäristötyöryhmä kokoontui kolmesti vuodessa, valvoen ympäristöohjelman noudattamista, järjestäen ympäristökoulutusta ja ympäristötekoja kuten osallistuen jokavuotiseen Lahden seudun ympäristöviikkoon 5.-11.6.2023. Ympäristötyöryhmä laatii joka vuosi ympäristötyön vuosikellon, johon kirjaataan suunniteltavat ympäristöteot. Ympäristöviikolla järjestettiin perinteinen hautojenhoitopäivä sekä varhaiskasvatuksen ympäristökasvatukseen liittyvät päiväleirit (osallistujia 9 lasta/leiripäivä). Luomakunnan sunnuntaita vietettiin 9.7.2023 Sulkavankosken kesäkodilla (osallistujia 34), ja Kesäilta Kirkkopuistossa -runoiltaa 10.8.2023 (osallistujia 53). Lisäksi suoritimme väliauditoinnin vertaisarviointina 29.3.2023, joka toteutettiin Hollolan seurakunnan kanssa. Ympäristövastaava on tiedottanut Earth Hour -maailmanlaajuisesta ilmastotapahtumasta, Reilun kaupan viikosta, energiansäästöviikosta. Loppuvuodesta on muistutettu kestävimmistä hautakentillä -vaihtoehtoista (Itä-Häme -lehti 4.11.2023). Betlehemin rauhantuli tuotiin myös Heinolaan, jota ylläpidettiin partiolaisten voimin jouluun saakka. Myös hautausmaiden hoitosuunnitelma laadittiin. Seurakunnan kiinteistöjen sisävalaisimiin ja hautausmaiden ulkovalaisimiin on aloitettu ledlampujen vaihto (energiansäästö). Toimintakuntoisia työlaitteita ja ym. irtokalusteita kierrätettiin ja huutokaupattiin vuoden aikana.

Tavoitteena on, että kiinteistötoimea ja maankäyttöä koskevaan päätöksentekoon sisällytetään aina ympäristövaikutusten arviointi. Seurakunnan strategiassa on huomioitu kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet. Seurakunnassa harkitaan paperi- ja väritulostamista ja kopiointia. Dokumentteja käsitellään ensisijaisesti sähköisessä muodossa, mutta jos joudutaan tulostamaan, ne tulostetaan mahdollisuuksien mukaan kaksipuoleisina. Käytettyjä kirjekuoria hyödynnetään sisäisissä postituksissa ja työpisteissä käytetään ylijääviä papereita.

Suositaan ympäristöystävällisiä elintarvikkeita sekä puhdistus- ja siivoustarvikkeita. Myös Reilun kaupan seurakuntana (vuodesta 2011) olemme sitoutuneet käyttämään toiminnassa mm. Reilun kaupan kahvia, teetä, kaakaota ja ruusuja. Pyritään vähentämään yksittäispakattujen tuotteiden käyttöä ja jätteen syntymistä. Syntyvät jätteet lajitellaan energia-, bio-, seka-, keräyskartonki-, keräyspaperi-, tietosuoja-, metalli- ja lasijätteisiin. Muovipakkausjätteen lajittelu otettiin käyttöön syksyllä 2023, mutta ei vielä hautausmaajätteissä. Hautausmaan ja piha-alueiden haravointijäte

kompostoidaan seurakunnan kompostikentällä, josta syntynyt multa hyödynnetään nurmetus- ja istutusmultana.

Henkilökunta hyödyntää julkista liikennettä, kimpakyytejä ja polkupyörää työssään aina kun se on mahdollista.

Lapsi- ja nuorisotoiminnassa panostetaan ympäristökasvatukseen yhtenä osana kaikkea toimintaa. Kerromme kierrättämisen tärkeydestä ja käytämme mahdollisuuksien mukaan askarteluissa kierrätysmateriaaleja ja luonnosta kerättyjä materiaaleja. Liikumme lasten ja nuorten kanssa luonnossa ja kerromme, kuinka luonnossa tulee toimia. Leireille ja muihin tapahtumiin järjestämme aina yhteiskuljetuksen.

Tapahtumien ennakoilmoittautumisilla ja ruokasuunnittelulla on vähennetty ruokahävikkiä. Mikäli ruokaa jää, jaetaan ruoka-annoksia diakonian kautta vähävaraisille. Diakoniatyössä jaetaan myös kierrätykseen kelpaavia liina- ja ym. vaatteita, tavaroita, astioita ja leluja.

Hankinnoissa kiinnitetään huomiota toimittajien ympäristöystävällisyyteen ja heidän harjoittamaansa ympäristöpolitiikkaan.

Lahjonnan ja korruption torjunta

Kiinnitämme huomiota lahjonnan ja korruption torjuntaan. Heinolan seurakunnan kirkkovaltuusto on 7.12.2023 hyväksynyt ohjeen, jossa on linjattu lahjojen antamisessa, saamisessa, vieraanvaraisuudessa ja korruption torjunnassa noudatettavat periaatteet Heinolan seurakunnassa.

Keskeisimmät tapahtumat tilinpäätösvuonna

Uudet luottamushenkilöt siunattiin tehtävään 29.1. Heinolan kirkossa.

Yhtenä iltana- keskusteluserjaa jatkettiin 9.3. ja 19.10. kirkossa pidetyillä tilaisuuksilla. Näistä jälkimmäinen, jonka teemana oli yksinäisyys, sai osakseen verraten laajaa julkisuutta sekä Itä-Häme että Etelä-Suomen sanomat- lehdissä.

Uusille seurakuntalaisille järjestettiin jälleen risteily m/s Pyhäjärvellä 20.6. Risteilylle osallistui 44 henkilöä. Seurakuntaan muuttaneet ja kirkkoon liittyneet saivat heille henkilökohtaisesti osoitetun tervetuloa-kirjeen ja lahjan.

Heinolan kirkko toimi tiekirkkona ja vanhassa pappilassa kesän aikana toiminut kesäkahvila kokosi suuren joukon. Seurakunnan työntekijät olivat mukana myös kaupungin järjestämässä puistoruokailussa.

Varhaiskasvatuksen tiimi lähti mukaan kaupungin toteuttamaan "Kammitusten karnevaaliin" omalla "Kirkon aarteet"-teemallaan. Tapahtuma keräsi kirkkoon poikkeuksellisen suuren kävijämäärän ja sai paljon kiittävää palautetta.

Joulupuu-näytelmä toteutettiin yhteistyössä Heinolan katuteatterin ja Heinolan kaupunkisydämen kanssa. Näytelmän viimeinen kohtaus sijoittui Heinolan kirkkoon.

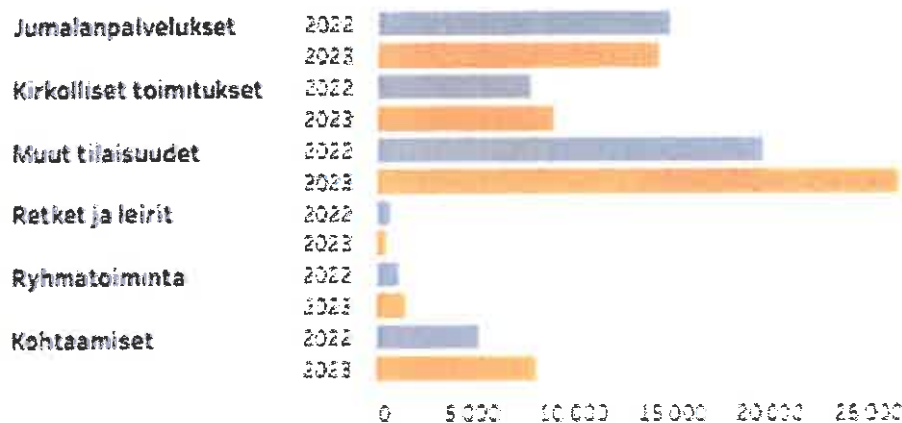
Seurakunta teki yhdessä Jyränkölän mediapajan kanssa esittelyvideon. Videon käsikirjoittajana ja ohjaaja toimi Tytti Jäppinen.

Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvoonna

Kirkollisissa toimituksissa seurakunta kohtaa useimmin jäsenensä. Kirkollisista toimituksista haetaan siunaamisten määrä oli 264 (268, 2022). Kirkollisia vihkimisiä järjestettiin 25 mikä on enemmän kuin edeltävinä vuosina (15,2022). Kastettujen määrä nousi vuoteen 2022 verrattuna, 51 kastettua (41, 2022). Diakoniatyön kohtaamiset vastaanotolla, kodeissa ja muualla yht. 2961 (2699,2022). Lisäksi paljon kohtaamisia eri ryhmissä ja seurakunnan tilaisuuksissa.

	2022	2023	Muutos, %
TOIMINTA Yhteensä	4 317	4 965	15,0%
Jumalanpalvelukset	170	136	-20,0%
Kirkolliset toimitukset	348	372	6,9%
Muut tilaisuudet	423	524	23,9%
Retket ja leirit	35	26	-25,7%
Ryhmätoiminta	125	122	-2,4%
Kohtaamiset	3 216	3 785	17,7%
OSALLISTUJAT yhteensä	49 411	59 983	21,4%
paikalla olleet	45 426	55 773	22,8%
verkon kautta	3 985	4 210	5,6%

Tapahtumiin osallistuneet ja kohdatut 2022 ja 2023

Talouden tilanne kuluneena vuonna

Suomen talouden tilanne

Kuluneena vuonna inflaatio säilyi korkeana, vaikka se kääntyiikin vuoden aikana laskuun. Inflaatio oli joulukuussa 3,6 %. Hintojen ja korkojen nousu vähensi investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Inflaatiopaineessa tehdyt palkkaratkaisut ja eläketulojen nousu paransivat kuitenkin jonkin verran kuluttajien ostovoimaa. Bruttokansantuote supistui 0,5 prosenttia vuonna 2023 ja Suomi vajosi taantumaan.

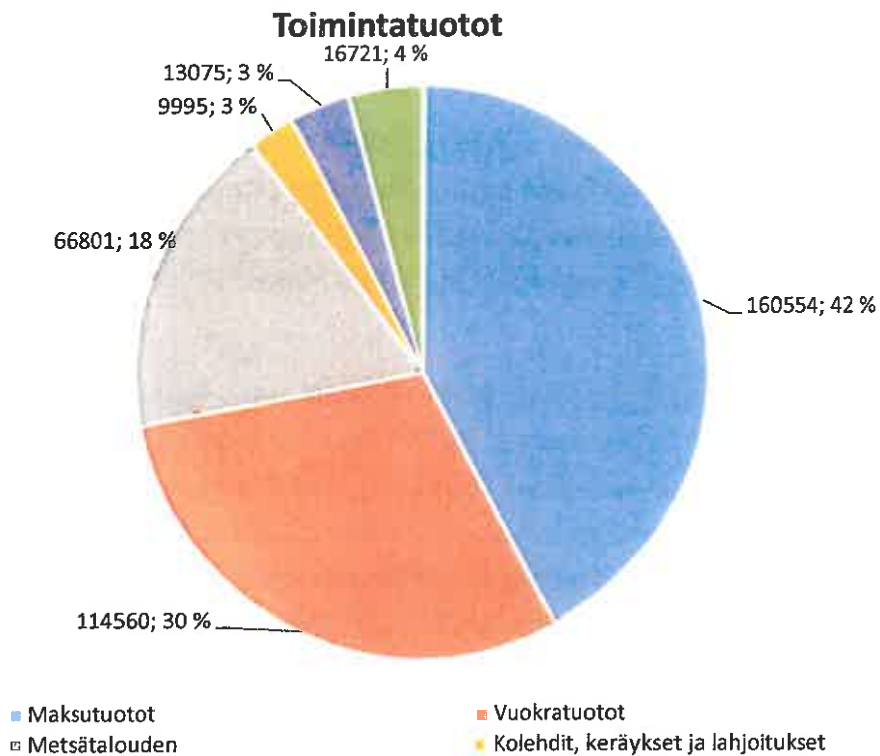
Kirkollisveroa tilitettiin vuonna 2023 yhteensä 1,035 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+11,3 %) vuodesta 2022. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat. Verotilitysten poikkeuksellisen voimakas, kertaluonteinen kasvu johtuu useasta eri tekijästä. Vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutettu verouudistus paransi kirkollisveron reaalityttöä. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikutti kunnan veropohja, korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkaratkaisut ja pääsääntöisesti inflaatioon sidottujen eläketulojen kasvu sekä seurakuntatalouksissa tehdyt päätökset kirkollisveron suhteen.

[Valtiovarainministeriö](#) ennustaa taantuman väistyvän ja talouden kääntyvän lievään kasvuun (0,7 %) vuonna 2024. Inflaatio hidastuu ja korot kääntyvät laskuun, mikä piristää kulutusta ja lisää investointeja. Työllisyysaste laskee hieman vuonna 2024, mutta kääntyy nousuun seuraavina vuosina. Suomen julkisen talouden tilanne on kuitenkin heikko ja julkinen velkasuhde jatkaa kasvuaan.

Seurakunnan talous

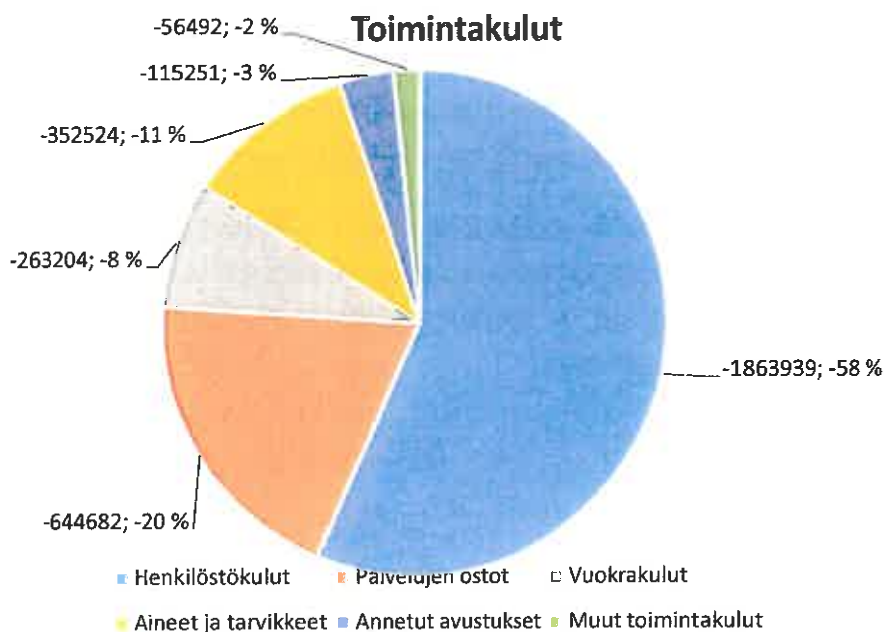
Heinolan seurakunnan tilikauden tulos on 392 477 euroa ylijäämäinen ennen poistoeron vähennystä ja vapaaehtoisten varausten vähennystä. Reilusti alijäämäiseksi arvioitu talousarvio muodostui lopulta selkeästi ylijäämäiseksi. Seurakuntakeskuksen purkukustannuksiin varattu määräraha 200 000 euroa jäi käyttämättä. Metsätalouden tuottoja kirjattiin 66 800 euroa. Verotulo olivat 303 547 euroa arvioitua suuremmat. Korkotuloja kertyi 64 516 euroa.

Toimintatuotot olivat 383 373 euroa ja ne olivat 255 111 euroa edellisvuotta pienemmät. Toimintatuotoista maksutuotot ja vuokratuotot kasvoivat selkeästi edelliseen vuoteen verrattuna. Metsätalouden tuotto oli edellisvuotta suurempi. Muut toimintatuotot pienuivät. Toimintatuotosten jakauma on esitetty alla olevassa kaaviossa.

Toimintatuottojen jakautuminen

Toimintakulut olivat 3 296 091 euroa ja ne lisääntyivät edellisvuodesta yhteensä 51 630 euroa. Esimerkiksi henkilöstökuluissa lisäystä oli 46 294 euroa (2,5 %), vuokrakuissa 22 043 euroa (9 %), tavarastoissa 14 508 euroa (4 %), muut toimintakulut 16 023 euroa (40 %). Sen sijaan palveluiden ostot 11 992 euroa (- 1,8 %) ja avustukset olivat 35 246 euroa (- 23 %) edellisvuotta pienemmät.

Toimintakulujen jakautuminen

Kirkollisverojen tuotto oli 3 311 648 euroa, mikä on 223 363 euroa (7 %) enemmän kuin vuonna 2022. Kirkollisverotuottojen osuus kokonaistuloista oli 90 %. Valtionrahoitusta saatiin 371 898 euroa, mikä on 9 % kokonaistuotoista. Verotuskuluja maksettiin 46 073 euroa ja Kirkon rahastomaksuja 286 662 euroa – nämä summat olivat lähes edellisvuoden tasolla. Rahoitustuottoja saatiin 134 362 euroa, mikä on 22 608 euroa enemmän kuin vuonna 2022.

Vuosikatetta kertyi 559 392 euroa. Tilikaudelle kohdistuneet suunnitelman mukaiset poistot olivat 166 915 euroa.

Seurakunnan rahavarat kasvoivat 242 322 euroa ja olivat vuoden lopussa yhteensä 2 187 236 euroa. Summa sisältää testamentti- ja lahjoitusrahastojen varoja, jotka olivat 566 947 euroa.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia toiminnan tai talouden muutoksia, joilla olisi vaikutusta Heinolan seurakuntaan ja joita ei olisi vuoden 2023 talousarviossa huomioitu.

Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa:

Seurakunnan talouden suunta ei ennusteiden mukaan ole lähivuosina olennaisesti heikkenevässä, mutta talouden sopeuttamista tehdään ennakoiden. Jäsenmäärän lasku on ollut viime vuosina 1,5 prosentin luokkaa ja saman tason arvioidaan jatkuvan. Jäsenmäärän laskuun vaikuttaa voimakkaasti jäsenistön ikääntyminen ja alueen muuttotappio. Heinolan kaupungin väkiluku on ollut jo vuosia aleneva, noin 1,2 % ja näyttää, että saman suuntainen kehitys jatkuu.

Viime vuosien kirkollisverotulot ovat olleet varsin vakaat eikä verotuloihin ennusteiden mukaan aivan lähivuosina odoteta muutosta. Sote-/verotusuudistuksen vuoksi tehdyllä kirkollisveroprosentin alentamisella 1,5 prosentista 1,45 prosenttiin ei juurikaan ole vaikutusta verotulokertymään. Verotulokehityksestä on enemmän tietoa kohdassa Verotulot ja valtion rahoitus. Verotulojen ennustetaan euromääräisesti laskevan vuoteen 2030 mennessä noin 60 000 euroa, noin -2 %. Toiminnan järjestäminen tämän tuloennusteen valossa, ottaen huomioon mm. saman aikajakson inflaatiokehityksen ja kohonneet energiahinnat, edellyttää toimintojen priorisointia ja kiinteistökantaa kohdistuvia valintoja, joita Heinolan seurakunnassa on tehty jo vuosien 2019–2023 aikana.

Heinolan seurakunnan taloutta on jo sopeutettu usein eri tavoin mm. luopumalla kiinteistöistä. Kurenniemen leirikeskukseen kaavoitus on käynnistetty vuonna 2020 ja tämän myötä myös rakennusten purkaminen tulee ajankohtaiseksi vuoden 2024 aikana. Purkulupa rakennuksille on myönnetty vuonna 2022, mutta purkamiseen ei voitu vielä ryhtyä tehtyjen lepakko havaintojen vuoksi. Ely-keskus on lausunnossaan 22.5.2023 esittänyt tulkintaa, että purkaminen edellyttää poikkeamislupaa luonnonsuojelulain 78 § 2 mom:n hävittämisen ja heikentämiskiellosta. Poikkeamislupa valmistunee alkuvuodesta 2024.

Seurakuntakeskuksen kaavan valmistelu on vienyt aikaa. Kaavamuutoksen tarkoituksena oli ratkaista alueen rakennetun kulttuuriympäristön suojelukysymykset sekä mahdollinen täydennysrakentaminen, että alueen arvot mahdollisimman hyvin säilyvät. Kaava vahvistettiin joulukuussa 2023 ja lainvoiman kaava sai 16.1.2024. Purkamislupa Seurakuntakeskukselle myönnettiin 18.1.2024. Purkuhanke käynnistettiin heti vuoden 2024 alusta purku-urakan tarjouspyyntöjen laittamisella Hilmaan. Maalämpö saatiin kytkettyä Heinolan kirkkoon ja Pikku pappilaan 9.1.2024. Näin ollen Seurakuntakeskuksesta saatiin katkaistua kaukolämpö ja sähköt.

Kiinteistöjen ylläpito ja niiden kulttuuriperinnön vaaliminen vaativat ammattiosaamista, mitä pienessä seurakunnassa ei ole. Tuleviin kirkkojen korjauksiin perustettu kirkkojen korjaustyöryhmä aloittaa työnsä vuoden 2024 alusta käyttäen apuna kirkkojen kuntotutkimuksiin perehtyneitä ammattilaisia. Seurakunta hakee korjausavustusta tuleviin kirkkojen korjauksiin. Seurakunnalla täytyy olla valmiit päätökset ja suunnitelmat sekä laskelmat korjauskustannuksista, jotta voimme hakea avustuksia.

Vapaaehtoisia on aktivoitu mukaan toimintaan ja muun muassa kirkkokahvilaa ja lämminruokaa ylläpidetään vapaaehtoisvoimin.

Toiminnan ja talouden tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa:

Todetaan että kriisiytyvän seurakunnan mittarit eivät täyty talouden mittarien osalta. Heinolan seurakunta on laatinut vuoden 2022 aikana talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2022-2026 ennakoiden tulevaa.

Todetaan että kriisiytyvän seurakunnan mittareista ei täyty myöskään hallinnon mittari.

Toiminnan mittareista toteutui henkilöstöön kohdistuvista mittareista haasteet rekrytoinneissa työaloittain tarkasteltaessa.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	Seurakuntatalouden tilanne v. 2023
<p>1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puutteet hautustoimen tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa. 	<p>Hautustoimen ja hautausmaan ylläpitotehtävien resurssit ovat riittävät.</p> <p>Kulttuurihistorialliset rakennukset vaativat jatkuvaa kunnostusta ja näin ollen myös euroja.</p> <p>Kirkonkirjoihin ja väestötietojärjestelmään liittyvistä toiminnosta vastaa Lahden aluekeskusrekisteri. Heinolan seurakunnassa tallennetaan</p>

	<p>omaa jäsenistöä koskevat kirjaukset sekä annetaan ns. elää-todistukset. Yhteistyö aluekeskusrekisterin kanssa on toiminut hyvin.</p>
<p>1. Seurakunnan hallinto ja viranomais-toiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet 	<p>Seurakunnan hallinto ja viranomais-toiminta on hoidettu sitä ohjaavien säädösten mukaisesti. Ongelmia tai puutteellisuuksia ei ole ollut.</p>
<p>2. Seurakunnan toimintaorganisaatio</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri 	<p>Seurakunnan perustehtävät on hoidettu hyvin. Jäsenmäärän lasku ei ole ylittänyt kynnyksarvoa.</p>
<p>3. Johtaminen seurakunnassa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	<p>Johtaminen seurakunnassa on järjestetty hyvin ja käytössä on myös ns. lähiesimiesjärjestelmä. Johtamistyötä on tuettu koulutuksen avulla. Valmiussuunnitelman päivittäminen on käynnissä. Seurakunta tekee laajaa yhteistyötä omassa toimintaympäristössään.</p>
<p>4. Seurakunnan henkilöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	<p>Henkilöstön määrä on pyritty pienentämään eläköitymisen myötä.</p> <p>Henkilöstön työhyvinvointiin on pyritty panostamaan ja se on tuottanut tulosta. Työhyvinvointi kysely tehty v. 2021.</p> <p>Nuoriso- ja diakoniatyössä osaavan henkilöstön rekrytoiminen on haasteellista. Tilanne on sama koko Päijät-Hämeen alueella.</p>

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit

1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä (- 66 800 € puun myyntitulot) on 325 677 euroa ylijäämäinen.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 1 618 745 euroa.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 225 päivää.
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on laskenut vuodesta 2021 alkaen 3 %.

2 Hallinto

Heinolan seurakunnan hallinto-organisaation rakenne:

Hallintoelinten jäsenet 2023–2026

KIRKKOVALTUUSTO

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaansa kirkkoneuvostolle erillisillä määräyksillä. Kirkkovaltuusto kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Kirkkovaltuuston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Mastosalo Anja, kirkkovaltuuston puheenjohtaja, 4

Mäkilä Heikki, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja, 4

Aalto Liisa 4, Bragge Tiina 3, Hakala Merja 1, Harttunen Heljä 4, Jussila Sari 3, Järvinen Arvo 4, Jääskeläinen Marja 3, Karila-Reponen Mirja 4, Kekkonen Helena 4, Knuuttila Ville 3, Koivisto Marja-Leena 4, Laitinen Heikki 2, Latvanen Marko 3, Marttinen Timo 3, Mattila-Nousiainen Kristiina 2, Niemi Jaana 3, Nikkinen Niina 3, Peltonen Jorma 4, Pipatti Pekka 4, Ropponen Jaana 3, Rosberg-Airaksinen Eira 4, Rouhiainen Airi 3, Ruuttula Juha 4, Seppälä Ada 3, Yli-Teevahainen Ari 2

Varajäsenet: Saarenpää Virpi 2, Anttila Markus 1, Pesonen Pekka 2, Heinonen Tuula 2

Eronneet jäsenet: Korttila Kirsi 2, Kauhajärvi Satu 2

Kirkkovaltuuston on kertomusvuonna käsitellyt neljässä kokouksessa kirkkolain edellyttämät asiat. Kirkkovaltuuston puheenjohtajan vaali 2023–2024, kirkkovaltuuston varapuheenjohtajan vaali 2023–2024, kirkkovaltuuston vaalilautakunnan vaali 2023–2026, kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten vaali 2023–2024, kirkkoneuvoston jäsenten ja henkilökohtaisten jäsenten vaali, seurakunnan toimintakertomuksen hyväksyminen, vuoden 2022 tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille, tilintarkastajien valinta valtuustokaudelle 2023–2026, hautausmaiden hoitosuunnitelman hyväksyminen, tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2024, hallintosääntö, taloussääntö ja vuosien 2024–2026 toiminta- ja talousarvion laadinta.

Aloitteita ei ollut vuonna 2023.

KIRKKONEUVOSTO

v. 2023–2024

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvoston apuna toimivat esittelevät virkamiehet kukin vastuualueellaan. Vuosiksi 2021–2022 valittu kirkkoneuvosto kokoontui vielä yhden kerran vuonna 2023 (1) kerran ja vuosiksi 2023–2024 valittu kirkkoneuvosto kokoontui yhdeksän (9) kertaa. Kirkkoneuvoston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Kirkkoneuvoston jäsenet 2021-2022:

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Hatakka Janne pj.1	
Kekkonen Helena varapj 1	Aalto Liisa 0
Hakala Merja 1	Koivisto Marja-Leena 0
Kauhajärvi Satu 1	Rouhiainen Airi 0
Peltola Kalevi 0	Honkamäki Mika 1
Peltonen Jorma 1	Pipatti Pekka 0
Ropponen Jaana 1	Pokki Brita 0
Rosberg-Airaksinen Eira 1	Mattila-Nousiainen Kristiina 0
Ruuttula Juha 1	Laitinen Heikki 0

Muut osallistujat

Bonden Aimo Kv:n pj 0
 Hokkanen Seppo, Kv:n varapj 1
 Stenroos Mirja talouspäällikkö 1
 Kolli Arja toimistosihteeri, pöytäkirjanpitäjä 1

Kirkkoneuvoston jäsenet 2023-2024:

Hatakka Janne pj 9	
Kekkonen Helena varapj 8	Seppälä Ada 0
Karila-Reponen Mirja 9	Knuuttila Ville 0
Kauhajärvi Satu 4	Hakala Merja 4
Latvanen Marko 7	Jussila Sari 2
Marttinen Timo 9	Peltonen Jorma 0
Pipatti Pekka 9	Laitinen Heikki 0
Ropponen Jaana 6	Koivisto Marja-Leena 2
Ruuttula Juha 8	Järvinen Arvo 1

Muut osallistujat

Mastosalo Anja Kv:n pj 9
 Mäkilä Heikki Kv:n varapj 7
 Stenroos Mirja talouspäällikkö 9
 Kolli Arja toimistosihteeri, pöytäkirjanpitäjä 8

Juutilainen Sari vs. johtava diakoniatyöntekijä 1, Kovalainen Sirkku johtava nuorisotyönohjaaja 2, Metso Kati seurakuntapuutarhuri 3, Nikkilä Lena vastaava lastenohjaaja 2, Voutila Irja lähetys- ja viestintäsihteeri 4, Soppi Tarja johtava diakoniatyöntekijä 1, Laaksonen Kari hautaus- ja kiinteistöryhmän jäsen 1, Mörsky Sanna suntio 1, Lääveri Sanna projektityöntekijä 1, Hangasmaa Matilda vs. srk-pastori 1, Kontiainen Heini srk-pastori 2.

Kirkkoneuvoston keskeisimmät päätökset:

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuustolle esiteltävät asiat (tilinpäätös 2022, veroprosentti vuodeksi 2024, talousarvio vuodeksi 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2024–2025). Lisäksi se on käsitellyt ja hyväksynyt vuoden 2024 henkilökunnan kehittämissuunnitelman, toimintayksiköiden ja tehtäväalueiden toimintakertomukset vuodelta 2022 sekä huolehtinut kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Seurakunnan edustajat yhtiökokouksissa:

Kiinteistö Oy Levon krematorion yhtiökokouksiin vuosille 2023–2024 edustajaksi nimettiin seurakuntapuutarhuri Kati Metso ja Kiinteistö Oy Kristiinakodin vuoden 2023 yhtiökokoukseen nimettiin valtuutettu Juha Ruuttula.

Virat:

Seurakuntapastorin viran (kasvatuksen pappi) täyttäminen: Kirkkoneuvosto julisti viran avoimeksi kokouksessaan 17.1.2023. Määräaikaan mennessä tehtävää haki 12 henkilöä, joista 2 oli pappisvihkimys. Haastattelussa oli 3 henkilöä, joista virkaan valittiin pastori Heini Kontiainen.

Diakoniatyöntekijän virka: Kirkkoneuvosto julisti viran avoimeksi kokouksessaan 16.5.2023. Määräaikaan mennessä tehtävää haki 2 henkilöä, jotka molemmat haastateltiin. Virkaan valittiin määräaikaisessa perhediakonian virassa työskentelevä Heli Heikkilä.

Nuorisotyönohjaajan virka: Kirkkoneuvosto julisti viran avoimeksi kokouksessaan 17.10.2023. Määräaikaan mennessä tehtävää haki 5 henkilöä, joista 4 haastateltiin. Virkaan valittiin Marko Kauppila.

TYÖRYHMIENJÄSENET JA VARAJÄSENET 2023-2026

Vapaaehtoistyön kehittämistyöryhmä: Pekka Pesonen, Pekka Pipatti, työntekijöistä pastori Matilda Hangasmaa (pastori Risto Auvisen sijainen) ja lähetys- ja viestintäsihteeri Irja Voutila.

Ympäristötyöryhmä: Satu Kauhajärvi, Ville Knuuttila ja työntekijöistä kirkkoherra Janne Hatakka, kiinteistöhuoltomies/suntio Kari Laaksonen, seurakuntapuutarhuri Kati Metso, suntio Sanna Mörsky, vastaava lastenohjaaja Lena Nikkilä ja talouspäällikkö Mirja Stenroos.

Hautaus- ja kiinteistötoimen työryhmä: Mirja Karila-Reponen, Heikki Laitinen, Marko Latvanen, Kristiina Mattila-Nousiainen, Juha Ruuttula ja työntekijöistä kirkkoherra Janne Hatakka, kiinteistöhuoltomies/suntio Kari Laaksonen, seurakuntapuutarhuri Kati Metso ja talouspäällikkö Mirja Stenroos.

Kirkkojen korjaustoimikunta: Anja Mastosalo, Mirja Karila-Reponen, Heikki Mäkilä, Juha Ruuttula ja työntekijöistä talouspäällikkö Mirja Stenroos, kirkkoherra Janne Hatakka ja kappalainen Pia Särkelä.

Vuosiksi 2021-2022 valittu kirkkoneuvosto kokoontui vuoden 2023 aikana 1 kerran jolloin pykälää kertyi yhteensä 18. Vuosiksi 2023-2024 valittu kirkkoneuvosto 9 kertaa ja pykälää kertyi yhteensä 137.

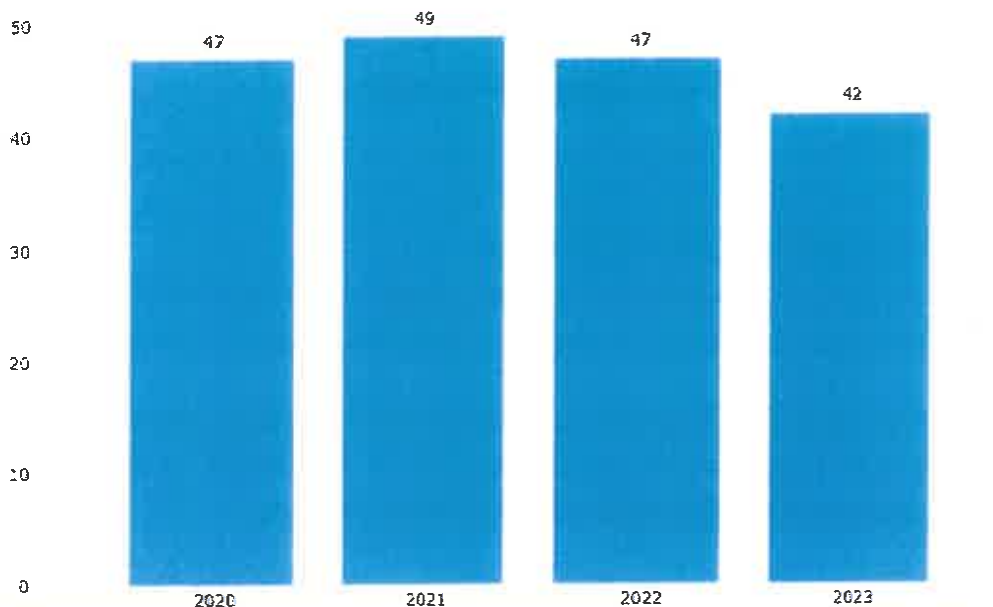
Tilintarkastusyhteisö 2022–2023

BDO Auditor Oy, päävastuullisena tilintarkastajana toimi Mark Lassfolk.

3 Henkilöstö

Seurakunnassa oli palvelussuhteessa 31.12.2023 yhteensä 42 henkilöä. Määrässä on mukana kaikki vakituiset tai määräaikaiset palvelussuhteet, jotka ovat voimassa 31.12.2023: kokoaikaiset, osa-aikaiset, tarvittaessa kutsuttavat sekä kaikki virkavapaalla olevat.

Palvelussuhteet (jakson lopussa)

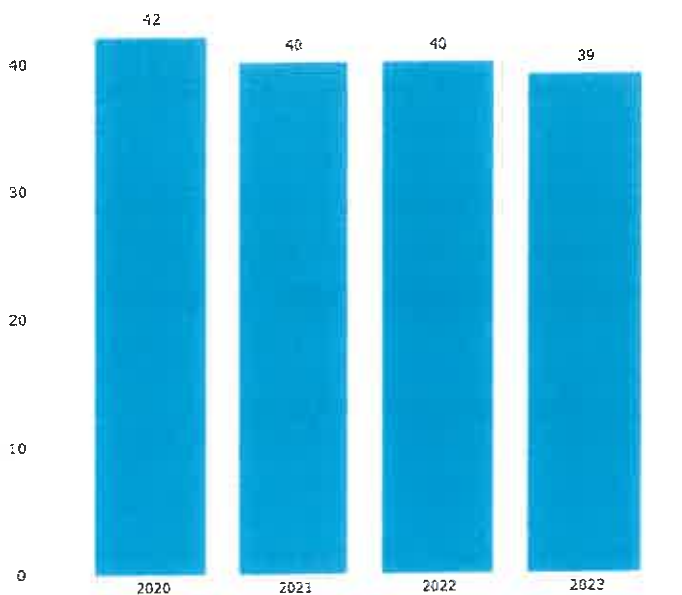

Henkilöstötilasto 2023 (palvelussuhteet), Kirkon tilastopalvelu

Seurakuntapapisto	6
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	4
Hautausmaatyöntekijät	4
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	10
Kirkkomuusikot	2
Diakoniatyöntekijät	6
Nuorisotyöntekijät	3
Varhaiskasvatuksen työntekijät	6
Muut seurakuntatyöntekijät	1
Yhteensä	42

Työssä olleet jakson lopussa

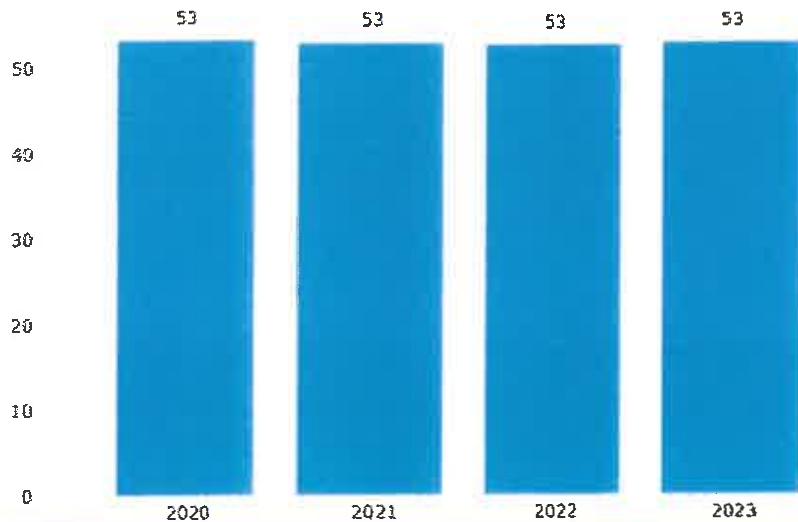
Työssä olleet henkilöt

Työssä olleet henkilöt kertoo tosiasiallisesti työssä seurantakauden lopussa olleiden henkilöiden lukumäärän. Luvusta on poistettu kaikki palvelussuhteet, joissa joku vapaa (opintovapaa, palkaton sairausloma, perhevapaa, virkavapaa yms.) on kestänyt koko seurantakauden. Lisäksi luvusta on poistettu palvelussuhteet, joissa työaikaanotto on tarvitt. tulevat 38,25 h/vko' eikä tehtyjä työtunteja ole seurantakauden aikana.

Toistaiseksi voimassa olevia virka- ja työsuhteita oli 29 ja määräaikaisia 10. Naisia oli 29 ja miehiä 10.

Keski-ikä

Henkilöstön vaihtuvuus

Seurakuntapastorin v. 2022 alkanut palkaton virkavapaa jatkui koko vuoden ja hänen tilallaan oli määräaikainen sijainen. Vapautuneeseen seurakuntapastorin virkaan palkattiin uusi seurakuntapastori, ennen vakituisen palkkausta avoinna olevaa virkaa hoiti väliaikaisesti määräaikainen sijainen.

Kaksi diakoniatyöntekijää oli vuoden aikana lyhyemmillä virkavapailta ja heidän tilallaan oli määräaikainen sijainen, osittain osa-aikaisena. Perhediakonin määräaikaiseen virkaan vaihtui työntekijä, kun perhediakoni siirtyi vapautuneeseen vakituisen diakonin virkaan. Yksi työntekijä on ollut osa-aikainen (80 %) 11 kuukautta.

Nuorisotyönohjaajan avoinna olevaan virkaan palkattiin määräaikainen työntekijä.

Virkasuhteisista jäi eläkkeelle kaksi henkilöä.

Työsuhteisissa oli yksi eläköityminen, jonka vuokra osa-aikaisen määräaikaisen suntio/kiinteistötyöntekijän työsuhde vakinaistettiin. Suntion tehtävissä oli määräaikainen osa-aikainen ja hänen irtisanouduttuaan tilalle palkattiin tarvittaessa kutsuttava työntekijä.

Henkilöstökulut

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022	1.1.2021-31.12.2021
Palkkaerittely			
Palkat ja palkkiot	-1 509 414,46	-1 492 591,64	-1 449 198,64
Eläkekulut	-307 664,92	-305 951,18	-296 455,58
Muut henkilösivukulut	-48 842,67	-46 842,29	-40 023,38
Saadut henkilöstökorvaukset	8 361,81	27 740,67	28 776,54
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	-6 378,52	0,00	-7 345,95
YHTEENSÄ	-1 863 938,76	-1 817 644,44	-1 764 247,01
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-36 977,74	-33 383,89	-26 952,31
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-6 792,96	-9 912,89	-9 086,46
Työterveyshuolto	-49 827,35	-50 440,31	-44 027,98
YHTEENSÄ	-93 598,05	-93 737,09	-80 066,75

Henkilöstön koulutus

Koulutus on toteutettu talousarvion yhteydessä tehdyn koulutussuunnitelman mukaisesti.

Työterveyshuolto ja sairauspoissaolot

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Suomen Terveystalo Oy:n kanssa. Työterveyden voimassa oleva toimintasuunnitelma on tehty ajalle 1.1.2023-31.12.2025. Toimintasuunnitelmaa päivitetään vuosittain.

Sairauspoissaolopäiviä (sis. tapaturmapoissaolot) oli 340, vuonna 2022 690 ja vuonna 2021 911. Vuonna 2023 ei ole ollut pitkiä sairauspoissaoloja, kuten aiempina vuosina oli useitakin, mikä selittää selkeästi vähentyneitä sairauspoissaoloja.

Työhyvinvointi

Virkistystoimikunta järjesti henkilökunnalle kaksi työhyvinvointipäivää. Ensimmäinen oli keväällä, kävellen tehty historiakerros Heinolassa, jonka jälkeen oli rentoutusta ja ruokailua. Toinen tapahtuma oli loppuvuodesta omissa tiloissa järjestetty leffailtapäivä. Molemmat tapahtumat saivat hyvän vastaanoton ja olivat yhdessäoloa ja yhteistä tekemistä, kuten työhyvinvointipäivien tulee ollakin. Jouluruokailu tarjottiin entiseen tapaan Jyränkölän Setlementin ravintoloissa.

Henkilökunta sai alennusta uimahallilipuista ja sai osallistua kaupungin järjestämiin Kunnossa kaiken ikää-liikuntaryhmiin.

Henkilöstökulut verotuloista %

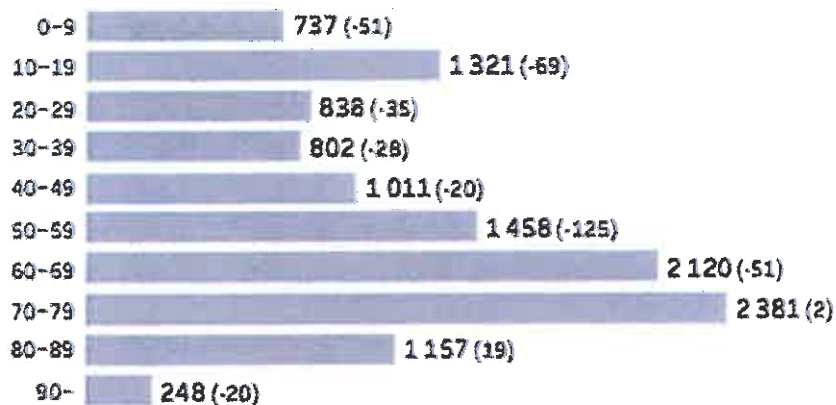
2023	50,60
2022	52,62
2021	52,05

Henkilöstökulut ovat kasvaneet 46 294 euroa vuodesta 2022 vuoteen 2023.

4 Jäsenmäärä

Jäsenten ikärakenne ja vuosimuutos

Jäsenten ikärakenne 31.12.2023 ja vuosimuutos

Jäsentilaston vuosiraportti 2023

Heinola

Kastetut	55
Kuolleet	274
Liittyneet	47
Eronneet	142
Muuttoliike (+/-)	-64
Jäsenmuutos yhteensä	-378
Jäsenet 31.12.2022	12 451
Jäsenet 31.12.2023	12 073

Jäsenennuste seuraavan 9 vuoden aikana

Vuosi	Jäsenet, henk.	Muutos vuodesta 2022, henk.	Muutos vuodesta 2022 %	Kirkkoon kuuluvuus, %
2024	11927	-524	-4,2	67,6
2025	11681	-770	-6,2	66,9
2026	11452	-999	-8	66,2
2027	11231	-1220	-9,8	65,6
2028	11020	-1431	-11,5	64,9
2029	10814	-1637	-13,1	64,3
2030	10615	-1836	-14,7	63,7
2031	10422	-2029	-16,3	63
2032	10231	-2220	-17,8	62,4

5 Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Heinolan seurakunnan kirkkoneuvosto vastaa Heinolan seurakunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä. Johtavat viranhaltijat huolehtivat sisäisen valvonnan toimeenpanosta omalla vastuualueellaan. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä. Sisäistä valvontaa ovat kaikki organisaation sisäiset menettely- ja toimintatavat, joilla pyritään kohtuullisella varmuudella varmistamaan, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Heinolan seurakunnassa on olemassa 7.12.2017 hyväksytyt seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet, jotka on valmisteltu Kirkkohallituksen vuonna 2004 antamien ohjeiden mukaisesti henkilöstön ja luottamushenkilöiden yhteistyönä.

Seurakunnassa on laadittu hallintosäntö Kirkkohallituksen hallintosäntömallin mukaisesti ([yleiskirje 29/2023](#)). Hallintosäntö on hyväksytty kirkkovaltuustossa 7.12.2023. Hallintosäntöissä on annettu määräykset päätösvallan siirtämisestä toimielimille ja johtaville viranhaltijoille, toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä sekä toimielinten kokousmenettelyistä. Hallintosäntöön on sisällytetty kaikkien viranhaltijoiden johtosäännöt, joten erillisiä johtosääntöjä ei enää ole.

Seurakunnassa on 7.12.2023 hyväksytty uusi taloussääntö, joka on päivitetty Kirkkohallituksen uuden taloussääntömallin (yleiskirje 21/2023) mukaisesti. Taloussäännössä on määryksiä toiminnan ja talouden suunnitteluun, talousarvion laatimiseen ja täytäntöönpanoon, omaisuuden hoitoon, kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen liittyen.

Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.

Laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelystä on ohjeet. Kassavarojen käsittelystä on erilliset ohjeet.

Lahjojen antamisessa, saamisessa, vieraanvaraisuudessa ja korruption torjunnassa noudatettavat periaatteet on linjattu (Kv 7.12.2023).

Riskien hallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Riskienhallintatoimenpiteitä on vuoden aikana tehty seuraavasti:

- Kiinteistöt: Seurakunnan kiinteistöihin on päivitetty pelastussuunnitelmat ja kiinteistöihin on lisätty ja uusittu kameravalvontaa sekä sähkölukituksia. Kirkoissa on käytössä automaattinen hälytysjärjestelmä ja kameravalvonta. Kirkkojen vakuutusarvot on tarkistettu vuoden 2023 aikana ja vakuutusarvoja on korotettu.
- Esineet: Seurakunta on aloittanut kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kirkollisen esineistön inventoinnin tallentamalla esineistöä Basis-järjestelmään. Työtä jatketaan vuonna 2024 palkkaamalla museoalan ammattilainen jatkamaan tätä työtä. Taiteen vakuusarvot on tarkistettu vuoden 2023 aikana ja ilmoitettu niiden vakuusarvo vakuutusyhtiölle.
- Henkilöstö: Henkilökunnan työterveyshuollon toteuttaa Terveystalo Oy. Varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan.
- Lainat ja sijoitukset: Heinolan seurakunnalla ei ole lainaa. Sijoitukset tehdään kirkkoneuvoston 22.3.2016 hyväksymän rahavarojen sijoitussuunnitelman mukaan vain kohteisiin, joissa riskit ovat pienet ja rahavarojen pääoma-arvo säilyy. Sijoitussuunnitelma päivitetään vuoden 2024 aikana Kirkkohallituksen eläkerahaston sijoitusyhtiön ohjeistuksen mukaisesti.
- Tietohallinto ja tietosuojaja -turva: Heinolan seurakunnan tietohallinnon palvelut hankitaan lahden IT-alueelta, jolla on tekninen vastuu tietosuojasta. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia. Seurakunnassa seurakuntalaisten henkilötietoja

käsitellään vain silloin, kun se seurakuntalaisten asioiden hoitamiseksi on välttämätöntä. Henkilöstö on suorittanut IT-alueen tietoturvakoulutuksen.

Riskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi Heinolan seurakunnalla on tavanomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutukset.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu kuluvana vuonna puutteita. Aiemmin havaitut pelastussuunnitelmien päivitystarpeet on tunnistettu. Pelastussuunnitelma on päivitetty helmikuussa 2023 ja siinä esiin tulleet puutteet ja huomautukset on korjattu.

Talouden ja toiminnan toteutumisesta on raportoitu kirkkoneuvostolle vuoden aikana kaksi kertaa. Johtoryhmälle verotulot ja toteutumaportit välitettiin kuukausittain. Heinolan seurakunnalla ei ole käytössä käteiskassaa.

Kuluvana vuonna seurakunnan suurimmaksi taloudelliseksi riskiksi arvioitiin jäsenmäärän jyrkästä alenemisesta johtuva kirkollisverotulojen laskeminen, joka kuitenkin ei toteutunut vaan verotulot olivat ennakoitua suuremmat. Merkittävä toiminnallinen riski on myös pieni henkilöstön määrä ja ammattitaitoisten sijaisten rekrytointivaikkeudet.

6 Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut

Heinolan seurakunnassa toimintatuottojen osuus toimintakuluista laski vuodesta 2022 noin 8 prosenttia. Vuosikatteen osuus, 335 %, kertoo siitä, että vuosikatteen määrä riitti hyvin kattamaan poistot. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 %.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	11,63	19,68
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	335,14	179,00
Vuosikate (€/jäsen)	46,33	50,31

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla (= $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} -/+ \text{Valmisteverastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistusomaan käyttöön})$).

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arviointiin. Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Vuosikatteen osuus poistoista/%: Vuosikate jaettuna poistot *100

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Rahavarat kasvoivat 242 322 euroa tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 2 187 236 euroa. Kun summa sisältää lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen rahavaroja 566 947 euroa, seurakuntatalouden käytettävissä olevat rahavarat 31.12.2023 olivat 1 620 289 euroa.

Investoinnit, Heinolan hautausmaan huoltorakennuksen uudet nosto-ovet, Heinolan kirkon maalämpöhanke, Seurakuntakeskuksen tontin kaavoitus ja Kirkonkylän seurakuntatalon korjaus olivat 364 701 euroa. Tunnusluku investointien tulorahoitus-% oli 153 %, mikä oli edellisvuonna 1 972 %. Koska investoinnit kyettiin rahoittamaan tulorahoituksella, lainanottoon ei ollut tarvetta.

Rahavarojen riittävyys oli 225 päivää (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää). Heinolan seurakunnalla ei ole lainaa.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Investointien tulorahoitusprosentti (%)	153,38	1 972,39
Rahavarojen riittävyys (pv)	225	227
Lainanhoitokate	49,65	3 110,69

Investointien tulorahoitusprosentti, % (= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno)

Rahavarojen riittävyys, pv (= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella)

Lainanhoitokate (= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset))

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 7 817 698 euroa. Tase suureni 473 660 eurolla. Pysyvät vastaavat olivat 4 347 763 euroa. Ne suurenivat 197 786 euroa, koska taseen keskeneräisissä töissä on vielä valmistumattomia investointikohteita mm. Heinolan kirkon maalämpöhanke. Vaihtuvat vastaavat (saamiset ja sijoitukset) olivat 2 902 986 euroa. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 2 187 236 euroa ja ne suurenivat 473 660 eurolla. Rahavaroihin sisältyy lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen varoja 566 947 euroa. Oma pääoma kasvoi 428 491 euroa.

Heinolan seurakunnan omavaraisuusaste on seurakunnille tyypilliseen tapaan korkea. Seurakunnalla ei ole lainaa, suhteellinen velkaantuneisuus on alhainen ja rahoitusvarallisuuttakin on kertynyt. Heinolan seurakunta on vakavarainen ja sen taloudellista asemassa on pystytty vahvistamaan vuosien 2019–2023 aikana.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Omavaraisuusaste (%)	92,84	93,22
Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	199,24	176,55
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	12,23	10,77
Lainakanta (€/jäsen)	0,00	0,00

Omavaraisuusaste, % (= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset} - \text{Ainaishoitotosopimusten pääomat}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Toimeksiantojen pääomat} - \text{Saadut ennakot})$).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen (= $[(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})] / \text{Jäsenmäärä}$).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$).

Lainakanta, euroa/jäsen (= $[\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})] / \text{Jäsenmäärä}$).

7 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsitte- lyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi

Tilikauden tulos on 392 477,51 euroa ylijäämäinen.

Kirkkoneuvosto esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 635,25 euroa.
2. Tuloutetaan vapaaehtoisten varausten vähennys 35 378,98 euroa.
3. Kirjataan tilikauden ylijäämä 428 491,74 euroa taseen omaan pääomaan tilille Tilikauden yli-/alijäämä.

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2023 tilinpäätöksen yli-/alijäämäkirjausta on 1 190 253,94 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

II Talousarvion toteutuminen

1 Käyttötalouden toteutuminen

Heinolan seurakunnan sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on pääluokkataso, toimintakate 1, ja kirkkoneuvostoon nähden tehtävälue-taso.

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	234 877,00		234 877,00	383 373,70	-148 496,70	163,2
Toimintakulut (ulkoiset)	-3 405 614,73	-54 600,00	-3 460 214,73	-3 295 918,86	-164 295,87	95,3
Toimintakate 1	-3 170 737,73	-54 600,00	-3 225 337,73	-2 912 545,16	-312 792,57	90,3
Toimintatuotot (sisäiset)	752 645,18		752 645,18	935 388,08	-182 742,90	124,3
Toimintakulut (sisäiset)	-752 645,18		-752 645,18	-935 388,08	182 742,90	124,3
Toimintakate 2	-3 170 737,73	-54 600,00	-3 225 337,73	-2 912 545,16	-312 792,57	90,3
Poistot ja arvonalentumiset	-154 588,00		-154 588,00	-166 915,48	12 327,48	108,0
Laskennalliset erät	-0,01		-0,01	-441 728,98	441 728,97	0,0
Sisäiset korkokulut				-108 993,16	108 993,16	0,0
Sisäiset vyörytyserät	-0,01		-0,01	-332 735,82	332 735,81	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-3 325 325,74	-54 600,00	-3 379 925,74	-3 521 189,62	141 263,88	104,2

HALLINTO (pääluokka 1)

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
1 - Hallinto						
Toimintatuotot (ulkoiset)	23 800,00		23 800,00	26 986,73	-3 186,73	113,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-494 733,97	-3 000,00	-497 733,97	-502 966,01	5 232,04	101,1
Toimintakate 1	-470 933,97	-3 000,00	-473 933,97	-475 979,28	2 045,31	100,4
Toimintakulut (sisäiset)	-42 025,17		-42 025,17	-50 873,45	8 848,28	121,1
Toimintakate 2	-512 959,14	-3 000,00	-515 959,14	-526 852,73	10 893,59	102,1
Laskennalliset erät				516 548,63	-516 548,63	0,0
Sisäiset vyörytyserät				516 548,63	-516 548,63	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-512 959,14	-3 000,00	-515 959,14	-10 304,10	-505 655,04	2,0

Hallinnon toimintakate 1 ylittyi 2 045 euroa. Ylitystä tuli työterveyshuollon ja tilintarkastuksen kustannusten osalta.

Hallinnon tehtäväalueet ja sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen tehtäväalueittain:

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto, kirkkoneuvosto ja joutokunnat.

Talous- ja henkilöstöhallinto 105 (sis. tilintarkastus, työpaikkaruokailu, työterveyshuolto)

Taloushallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtävajakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Taloushallinto kehittää taloussuunnittelua ja raportointia, jotta se pystyy tuottamaan reaaliaikaista tietoa talouden tilanteesta niin tehtäväaloille kuin luottamushenkilöillekin päätöksenteon tueksi. Taloushallinnon vastuulle kuuluu myös metsätalous, kiinteistöjen hoito ja isännöinti sekä toimistopalvelut.

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtävajakotaulukon mukaisesti tuottaa henkilöstöpalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Henkilöstöhallinto kehittää henkilöstösuunnittelua ja henkilöstöhallinnon prosesseja sekä raportoi henkilöstöasioista. Henkilöstöhallinnon vastuulle kuuluu myös henkilöstön koulutus, työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut.

Työntekijät: Taluspäällikkö Mirja Stenroos, toimistosihteerit Kiia Aha ja Tarja Poteri. Kiia Ahan työaika jakaantuu taloustoimiston ja kirkkoherranviraston kesken.

Taloushallinto

Toteutuminen:

- Taloushallinnon tavoitteet toteutuivat. Koneet, laitteet ja ohjelmistot ovat ajan tasalla. Henkilökuntaa perehdytettiin tarpeen mukaan.
- Vuoden loppupuolella otettiin käyttöön uusi matkalaskuohjelma M2 ja perehdytettiin henkilökunta. Käyttöönotto sujui vaivattomasti johtuen pitkälti uuden ohjelman helppokäyttöisyydestä. Kirjanpidon automaattitiliöinti Kipan kanssa toimii hyvin ja helpottaa etenkin kolehtien ja lähetystyön pankkitositteiden kirjaamista. Katrina-tuntisuunniteluohjelmaa ei otettu käyttöön. Mutta sen sijaan otettiin Katrina- laskutus, joka helpottaa laskujen tekemistä.
- Tarvikehankinnat on keskitetty taloustoimistoon. Hankinnoissa otettu koko ajan huomioon ympäristönäkökohdat, taloudellisuus ja käytännöllisyys.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Jatkuva aktiivinen toiminnan kehittäminen ja tehostaminen, koskien taloustoimistoa sekä koko seurakuntaa. Kustannusten pienentäminen toiminnan laadun kärsimättä. Kiinteistöstrategian toteuttaminen.	Ajantasaiset ohjelmistot ja järjestelmät. Osallistutaan työn kannalta hyödyllisiin koulutuksiin. Henkilökunnan perehdyttäminen: koulutetaan ja opastetaan työntekijöitä, esim. käyttämään eri ohjelmistoja tehokkaasti. Tehostetaan tiedottamista.

<p>Digilisaation edistäminen. Hyödyntää v.2022 loppupuolella aloitettua tiliot- teiden automaattitiliöintiä. Selvitetään Katrina Tuntisuunnittelu ja -kirjaus li- sääominaisuuden ja rajapintojen hankintaa</p>	<p>Mahdollistamme työmuotojen digilisaation kehit- tämisen: tarpeelliset laitteet, ohjelmistojen hyö- dyntäminen/uusien hankinta, oman tietämyk- semme jakaminen. Automaattitiliöinti hoidetaan yhdessä Kipan kanssa toimittamalla tarpeelliset tiedot Kipaan. Mahdollisesti Katrina Tuntisuunnittelu ja -kirjaus lisääominaisuuden hankinta sekä niihin liittyvät ra- japinnat palkanlaskentaohjelmaan. Näihin liittyvä henkilökunnan koulutus ja perehdytys.</p>
<p>Panostamme ympäristö- ja ilmasto näkökohtiin ta- voitteen hiilineutraali seurakunta vuoteen 2030 mennessä saavuttamiseksi.</p>	<p>Panostamme jätemäärän pienentämiseen, harkin- taan tuotehankinnoissa, kierrätykseen, keskittä- mään hankintoja. Ohjaamme ja ohjeistamme työn- tekijöitä aktiivisesti.</p>

Tilintarkastus

Tilintarkastuksen tehtävänä on tarkastaa ja ohjata seurakunnan toimintaa siten, että seurakunnan taloutta hoidetaan lainsäädännön ja määräysten mukaisesti.

Vuosina 2019–2023 seurakunnan tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Audiator Oy.

Toteutuminen:

- Seurakunnan toiminta ja talous on hoidettu lainsäädännön ja määräysten mukaisesti.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
<p>Kehittää jatkuvasti toimintoja ja käytäntöjä siten, että pystytään varmistamaan toiminnan oikeellisuus ja sääntöjen mukaisuus.</p>	<p>Kehittää omaa tarkastusta ja valvontaa.</p>
<p>Ajan tasalla pysyminen lainsäädännön ja ohjeistusten suhteen.</p>	<p>Osallistuminen ajankohtaisiin koulutuksiin, seurataan aktiivisesti tiedotteita ja ohjeistuksia.</p>
<p>Toimiva ja rakentava yhteistyö tilintarkastusyhteisön kanssa.</p>	<p>Tarkastusmuistiossa esiin nostettuihin asioihin tartutaan heti ja ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin. Tarvittaessa käännytään tilintarkastusyhteisön puoleen muulloinkin kuin vain tarkastuksen yhteydessä.</p>
<p>Työyhteisön aktiivinen opastaminen ja koulutus.</p>	<p>Huolehditaan siitä, että työntekijöillä on tarvittavat tiedot ja taidot.</p>

Työterveyshuolto

Työnantajalla on työterveyshuoltolain perusteella velvollisuus järjestää kustannuksellaan lain 12 §:n mukaisen työterveyshuollon. Velvollisuus ei sisällä sairaanhoitopalvelujen järjestämistä, mutta työnantaja voi lain 14 §:n mukaan kustannuksellaan järjestää työntekijöille sairaanhoito- ja muita terveydenhuoltopalveluita. Heinolan seurakunnan työterveyshuoltoon kuuluu myös sairaanhoitopalveluita. Palvelut ovat työntekijöille maksuttomia.

Työntekijät: Talouspäällikkö Mirja Stenroos, toimistosihteeri Tarja Poteri

Toteutuminen:

- Työterveyshuolto on hoidettu työterveyshuoltolain mukaisesti ja lakisääteiset veloitteet hoidettu.
- Lisäksi työntekijöille on tarjottu sujuvat ja tarkoituksenmukaiset sairaanhoitopalvelut.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Työpaikkaselvitykset ja työpaikkakäynnit	Tehdään tarvittavat työpaikkaselvitykset ja käynnit, lain määräämät sekä esim. koskien uusia/muuttuneita työtiloja.
Ennaltaehkäisevä, toimiva ja kustannustehokas työterveyshuolto.	Järjestetään työteonpaikat ja työolosuhteet siten, että ne edesauttavat työntekijöiden pysymistä terveenä. Varmistetaan työterveyshuollon sujuvuus ja mahdollisimman vaivaton käyttö.

Kirkonkirjojenpito 107

Kirkkoherranviraston tehtävä on huolehtia yhteistyössä Lahden aluekeskusrekisterin kanssa Heinolan seurakunnan kirkonkirjoista, joihin kuuluvat myös vanhat Heinolan maa- ja kaupunkiseurakunnan kirkonkirjat. Lisäksi tehtävänä on antaa virkatodistuksia, tehdä avioliiton esteiden tutkintaa, kirkollisten toimitusten rekisteröintejä sekä huolehtia näihin liittyvästä asiakaspalvelusta ja arkistointitehtävistä. Lomittaa Tainionvirran seurakunnan toimistosihteerin vuosiloma.

Työntekijät: Kirkkoherra Janne Hatakka, toimistosihteerit Arja Kolli

Toteutuminen:

- Suunnitelmallinen varautuminen toimintaympäristön häiriötilanteisiin ei ole toteutunut, sillä valmiussuunnitelman päivittäminen osana Heinolan seurakunnan valmiussuunnittelua ei ole käsitelty.
- Ulkoista viestintää on kehitetty yhteistyössä aluekeskusrekisterin jäsen seurakuntien viestinnän kanssa mm. lisäämällä seurakuntien verkkosivuille yhteisiä tiedotteita ja ohjeita.
- Noudatamme ympäristöohjelmaa ja toimintatapamme sekä valintamme ovat ympäristöohjelman mukaisia.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Suunnitelmallinen varautuminen toimintaympäristön häiriötilanteisiin.	Valmiussuunnitelman päivittäminen osana Heinolan seurakunnan valmiussuunnittelua.
Kehitetään ulkoista viestintää yhteistyössä aluekeskusrekisterin jäsen seurakuntien viestinnän kanssa.	Asiakaslähtöisesti, selkeästi ja vaikuttavasti.
Noudatamme ympäristöohjelmaa ja pyrimme löytämään uusia keinoja sen toteuttamiseen.	Toimintatapamme ja valintamme ovat ympäristöohjelman mukaisia.

Kirkkoherranvirasto ja muu yleishallinto 108

Kirkkoherranviraston tehtävä on palvella kaikkia työaloja erilaisissa toimistotehtävissä laajasti. Lisäksi tehtävänä on palvella seurakuntalaisia erilaisissa toimitus- ja tilavarauksissa sekä virkatoimistotasioissa. Kirkkoherranvirastoon kuuluu myös seurakunnan verkkosivujen/ ajanvarausohjelmien pääkäyttäjän tehtävät. Seurakunnan arkistonhoito ja tietosuojayhdyshenkilön sekä kirkkoneuvoston-/ kirkkoherran sihteerin tehtävät ovat myös kirkkoherranviraston tehtäviä. Kirkkoherranvirastossa on yksi vakinainen toimistosihteerit.

Työntekijät: Kirkkoherra Janne Hatakka, toimistosihteerit Arja Kolli. Taloustoimiston toimistosihteerit Kiia Aha sijaistaa kirkkoherranvirastossa.

Toteutuminen:

- Osallistuminen työn kannalta hyödyllisiin koulutuksiin ja kokouksiin toteutui kuukausittaisien Lahden aluekeskusrekisterin järjestämien toimistosihteerien Teams palaverien muodossa joihin Arja osallistui. Varsinaisia koulutuksia ei ole ollut tarjolla, mutta molemmat osallistuimme Kuolema ja työ -seminaariin.
- Valmiussuunnitelman päivittämistä ei ole vielä työstetty kirkkoherranviraston osalta.
- Digitalisaation edistämiseksi on työnantaja tarjonnut ajanmukaiset, nykyaikaiset laitteet, joita on hyödynnetty eri ohjelmien käytössä. Osaamista on jaettu muille työyhteisön jäsenille mm Katriina ajanvarausohjelman pääkäyttäjänä.
- Seurakuntatoimiston käyttöönotto ei ole vielä edennyt eikä ole neuvoteltu työtehtävistä eikä laadittu ajantasaista tehtävänkuva.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Toiminnan kehittäminen, tehostaminen ja mukautuminen uudistuvien työtapojen puitteissa	Osallistutaan työn kannalta hyödyllisiin koulutuksiin ja kokouksiin.
Suunnitelmallinen varautuminen toimintaympäristön häiriötilanteisiin.	Valmiussuunnitelman päivittäminen osana seurakunnan valmiussuunnittelua.
Digitalisaation edistäminen	Ollaan mukana digitalisaation kehittymisessä: tarpeelliset nykyaikaiset laitteet, joilla voidaan hyödyntää erilaisien ohjelmia ja jakaa omaa osaamista muille työyhteisön jäsenistä
Mahdollisen seurakuntatoimiston käyttöönotto	Neuvotellaan työtehtävistä ja laaditaan ajantasaiset tehtäväkuvat

Muu yleishallinto

Tehtävänä on yhteisten kustannusten käsittely. Suurimpia yhteisiä kustannuksia ovat ICT-kustannukset, postipalvelut, toimistotarvikkeet, lehdet, asiantuntijapalvelut sekä koneiden- ja laitteiden leasing-vuokrat.

Työntekijät: Taluspäällikkö Mirja Stenroos, kirkkoherra Janne Hatakka, toimistosihteerit Kiia Aha ja Tarja Poteri

Toteutuminen:

- Tietokoneet vaihdettu uusiin leasing-sopimusten mukaisesti. Katrina Tuntisuunnittelua ei ole otettu käyttöön eikä tällä tietoa enää edes suunnitella sovelluksen hankintaa.
- Hankintoja on keskitetty mahdollisuuksien mukaan. Tilauksia kerätty yhteen siten, että minimoitu toimituskustannukset.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Ajanmukaiset ja toimivat laitteet ja työvälineet kaikilla työntekijöillä. Ajanmukaiset ja työtä helpottavat ohjelmistot/sovellukset käytössä	Tietokoneiden vaihdot porrastetusti vuoden aikana. Vuodelle 2023 osuu suuri osa leasing-koneiden vaihdoista uusiin. Tulostimia ja muista laitteita uusitaan tarvittaessa. Hankinnat It-alueen kautta. Mahdollinen Katrina Tuntisuunnittelu ja -kirjaus lisäominaisuuden hankinta sekä rajapinta palkanlaskentaohjelmaan.
Ympäristöystävällisten ja kestävien tuotteiden hankinta	Hankinnat keskitetään Staplesille, taloustoimisto hoitaa tilaukset. Vertaillaan tuotteiden laatua ja ympäristönäkökohtia.
Kustannustehokkuus ja harkinta hankinnoissa, haetaan säästöjä toiminnan ja laadun kärsimättä	Vertaillaan hintoja ja tuotteiden laatua ja hankintojen tarvetta. Kerätään tilauksia, ei tilata tuote kerrallaan. Tietokoneet, tulostimet ja puhelimet tilataan It-alueen kautta.

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA (pääluokka 2)

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
2 - Seurakunnallinen toiminta ja yhteiset seurakunnalliset tehtävät						
Toimintatuotot (ulkoiset)	50 853,00		50 853,00	47 156,36	3 696,64	92,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 473 809,14		-1 473 809,14	-1 430 957,26	-42 851,88	97,1
Toimintakate 1	-1 422 956,14		-1 422 956,14	-1 383 800,90	-39 155,24	97,2
Toimintakulut (sisäiset)	-710 570,01		-710 570,01	-884 359,43	173 789,42	124,5
Toimintakate 2	-2 133 526,15		-2 133 526,15	-2 268 160,33	134 634,18	106,3
Laskennalliset erät				-667 694,01	667 694,01	0,0
Sisäiset korkokulut				-1 844,33	1 844,33	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-665 849,68	665 849,68	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-2 133 526,15		-2 133 526,15	-2 935 854,34	802 328,19	137,6

Seurakunnallisen toiminnan tehtäväalueet ja sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen tehtäväalueittain:

Jumalanpalveluselämä 201

Jumalanpalvelus on Jumalan läsnäolon juhla. Jumalanpalvelus kokoaa seurakunnan yhteen sanan ja sakramenttien äärelle. Jumalanpalvelus ilmaisee seurakunnan yhteistä uskoa, se luo turvallisuutta sekä vahvistaa yhteenkuuluvuutta ja auttaa osallistumaan. Heinolan seurakunnan jumalanpalveluselämään kuuluu sekä yhtenäisyys että vaihtelevuus.

Työntekijät: Papisto ja kanttorit.

Toteutuminen:

- Seurakunnassa oli tarjolla monipuolisesti erilaisia ja eri aikoihin pidettyjä jumalanpalveluksia. Iltakirkot keräsivät kuitenkin vain vähän osallistujia.
- Jumalanpalvelusten valmistelua yhdessä tapahtui järjestöjen kanssa niiden kirkkopyhien yhteydessä. Yleiseksi toimintatavaksi se ei laajentunut.
- Luontojumalanpalveluksia pidettiin suunnitelmallisesti ja ne olivat suosittuja.
- Striimausten kautta jumalanpalveluksiin osallistuu iso joukko ihmisiä (yleensä noin 60–70). Vuorovaikutuksellisuutta ei saatu lisättyä.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Seurakunnan jumalanpalveluselämä on monimuotoista ja sen suunnittelussa otetaan huomioon erilaisten seurakuntalaisten toiveet jumalanpalvelusten suhteen.	Jumalanpalvelusten suunnittelussa otetaan huomioon jumalanpalveluskyselyssä esille nousseita näkökulmia (mm. iltamessut, erimuotoiset jumalanpalvelukset).
Jumalanpalveluksia valmistellaan ja tehdään yhdessä seurakuntalaisten kanssa	Jumalanpalvelusvapaehtoisten roolia ja tehtävää laajennetaan. Pyritään ottamaan käyttöön jumalanpalvelusryhmiä, jotka suunnittelevat jumalanpalvelusta yhdessä.
Luontojumalanpalvelukset ovat tärkeä osa seurakunnan jumalanpalveluselämää	Luontojumalanpalvelukset ovat osa seurakunnan jumalanpalvelussuunnittelua. Luontojumalanpalveluksia järjestetään esim. Siltasaarella tai Sulka-vankoskella.
Verkkoseurakunta on osa seurakunnan jumalanpalveluselämää	Jumalanpalvelusten striimausta jatketaan edelleen ja striimattuihin jumalanpalveluksiin pyritään tuomaan myös digiseurakunnan yhteisöllisyyttä rakentavia elementtejä.

Hautaan siunaaminen 202

Hautaustoimitusten hoitaminen huolellisesti hautaustoimilain ja kirkkojärjestyksen ja kirkollisten kirjan ohjeistuksen mukaisesti neuvotellen ja yhteistyössä omaisten kanssa.

Työntekijät: Papisto

Toteutuminen:

- Hautaan siunaamiset toteutettiin laadukkaasti, ja omaiset antoivat näistä runsaasti kiittävä palautetta. Tarpeen mukaan papit olivat omaisiin yhteydessä vielä siunaustilaisuuden jälkeenkin. Mahdollisuuksien mukaan papit osallistuivat myös muistotilaisuuksiin, jos omaiset sitä toivoivat.
- Työvoimatilanne ja erityisesti papiston kuormittava työtilanne kevään osalta toi omat haasteensa.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Työntekijät pystyvät kohtaamaan hautaan siunattavien omaiset kiireettömästi ja inhimillisellä lämmöllä. Omaisten kohtaamisista antama palaute on kiittävä.	Asiakaspalvelutyössä toimivilla on riittävät valmiudet ja osaaminen surevan kohtaamiseen. Papit hoitavat siunauskeskustelut laadukkaasti ja omaisiin otetaan yhteyttä hyvissä ajoin ennen siunausta.
Omaisiin otetaan yhteyttä vielä siunaustilaisuuden jälkeen.	Sovitaan yhteinen menettelytapa
Laaditaan hautaan siunaamisen (työ)prosessikuvaus	Kuvaus tehdään yhdessä asiakaspalvelutyötä tekevien toimistosihteerien sekä pappien ja kanttorien kanssa.

Muut kirkolliset toimitukset 203

Kasteiden, avioliittoon vihkimisten, avioliittoon siunaamisten, yksityisten konfirmaatioiden, kordin siunaamisten ja muiden kirkollisten toimitusten hoitaminen huolellisesti ja laadukkaasti kirkokjärjestyksen ja kirkollisten toimitusten kirjan ohjeistuksen mukaisesti ja asianomaisten osapuolten kanssa neuvotellen.

Työntekijät: Papit ja kanttorit

Toteutuminen:

- Kirkolliset toimitukset toteutettiin hyvin ja niistä saatu palaute oli lähes yksinomaan positiivista. Kirkollisiin toimituksiin liittyvä työpajatyöskentely siirtyi vuodelle 2024.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Kirkolliset toimitukset hoidetaan laadukkaasti ja niistä saadaan positiivista palautetta,	Laaditaan eri toimitusten (työ)prosessikuvaus ja sitoudutaan yhdessä siihen.
Toimituksissa mukana olevat saavat osallisuuden kokemuksen	Kirkollisia toimituksia toteuttavat (=papit ja kanttorit) osallistuvat työpajaan, jonka teemana on "kirkolliset toimitukset tässä ajassa".

Aikuistyö 204

Aikuistyön tavoitteena on pitää Jumalan sanaa kaikkien ulottuvilla, vahvistaa seurakuntalaisten hengellistä elämää sekä tukea ja varustaa heitä käyttämään lahjojaan seurakunnan rakennukseksi. Aikuistyön tiimin vastuulla on suunnitella aikuistyön ohella kohdassa ”muut seurakuntatilaisuu- det” ilmoitettu toiminta.

Työntekijät: Aikuistyön tiimiin kuuluvat pastori Matilda Hangasmaa, pastori Timo Lavoila (02/23 asti), pastori Pia Särkelä (08/23) lähtien ja lähetyssihteeri Irja Voutila

Toteutuminen:

- Vapaaehtoistyön kehittämisprojekti ei edennyt suunnitellusti, koska sitä valmistellut pastori Risto Auvinen oli virkavapaalla. Jo perinteeksi muodostuneet vapaaehtoistyön tapahtumat saatiin kuitenkin toteutettua.
- Seurakunta on toiminut tiiviisti eri järjestöjen kanssa mm. jumalanpalveluelämässä ja tapahtumien ja koulutusten järjestämisessä.
- Uutena toimintana aikuistyössä ovat alkaneet hiljaisuuden tapahtumat. Ne eivät kerää suuria joukkoja, mutta ovat olleet osallistujilleen merkityksellisiä.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Vahvistaa yhteistyötä	Vapaaehtoistyön kehittämisprojekti yhteistyönä seurakuntalaisten kanssa
Seurakunnan rajat ylittävä yhteistyö	Yhteistyö kaupungin ja erilaisten järjestöjen kanssa, erityisesti Jyränkölä
Toiminnan moninaistuminen, työikäisille suunnatun toiminnan kehittäminen	Uusi tiimin jäsen ja hänen osaamisensa (mahdolliset retiriitti ja hiljentyminen)

Vapaaehtoistyö 204

Heinolan seurakunnan strategian mukaan ”luomme toimivan vapaaehtoistyön mallin, joka sisältää rekrytoinnin, koulutuksen ja innostamisen.” Heinolan seurakunnan visio on näky seurakunnasta hengellisenä lähiyhteisönä, jossa usko, luottamus ja tulevaisuuden toivo vahvistuvat. Vapaaehtoistyö on olennainen osa tätä visiota ja samalla mittari siitä, miten hyvin olemme seurakuntana onnistuneet luomaan seurakuntalaisia ja vapaaehtoisia innostavan ilmapiirin. Kirkkohallituksen vapaaehtoistyön määritelmän mukaan vapaaehtoiset tuovat omat tietonsa ja taitonsa seurakunnan yhteiseen käyttöön ja kantavat vastuuta yhdessä työntekijöiden kanssa. Vapaaehtoistyötä tehdään kaikissa työaloissa, mutta tässä työmuodossa määritellyn vapaaehtoistyön tarkoitus on suunnitella, koordinoida ja tukea kaikkien työalojen vapaaehtoistyötä yhteisten periaatteiden ja arvojen mukaisesti. Tätä toteuttamassa on vapaaehtoistyön kehittämisryhmä ja vapaaehtoistyön koordinoinnista vastaava pastori.

Työntekijät: Pastori Matilda Hangasmaa, diakoni Tarja Soppi ja vapaaehtoistyön kehittämisryhmään kuuluvat lähetyspappi ja -sihteeri ynnä vapaaehtoiset ja seurakuntaneuvoston nimeämät jäsenet.

Toteutuminen:

- Ei toteutunut. Kehittämisprojektista vastaava henkilö on virkavapaalla.
- Toteutui kohtalaisesti. Seurakuntamme sai viime vuoden aikana pienen määrän vapaaehtoisia lisää.
- Toteutui hyvin. Yhteistä toimintaa tapahtui viime vuonna erilaisten järjestöjen ja organisaatioiden kanssa esimerkiksi messuissa, yhteisessä kristillisten vapputapahtumassa ja seurakuntien yhteisissä Israel-illoissa.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Vapaaehtoistyön kehittämisprojektin valmistuminen, vapaaehtoisenkäsikirja	Yhteistyö vapaaehtoistyön pastorin Risto Auvisen ja vapaaehtoistehtävissä toimivien kanssa
Vapaaehtoisten lisääntyminen	Mainonta, vapaaehtoistyön kurssit, vapaaehtoistyön markkinat/messut yhteistyössä muiden vapaaehtoisjärjestöjen kanssa.
Yhteistyön lisääminen/ylläpito erilaisten organisaatioiden sekä järjestöjen kanssa	Aktiivinen viestintä puolin ja toisin. Yhteiset tapaamiset ja tavoitteet.

Muut seurakuntatilaisuudet 205

Muut seurakuntatilaisuudet pitää sisällään toimintaa ja tilaisuuksia, jotka eivät suoraan nouse aikuistyön tavoin seurakunnan omasta jumalanpalveluselämästä ja seurakunnan kiinteästä ja säännöllisestä rukous- ja raamattupiiritoiminnasta ja jotka toteutetaan usein kirkollisten ja paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Työalan työnäkyä hahmotettaessa seurakuntaan voidaan tarkastella kolmen sisäkkäisen kehän avulla, jossa sisin kehä vastaa seurakuntayhteydessä aktiivisesti elävien hengellisistä tarpeista huolehtimista raamattuluennoin, rukousilloin ja seurakuntatapahtumien kautta. Näitä ovat mm. kirkollisten järjestöjen kanssa toteutettavat tilaisuudet, rukouksen ja ylistyksen illat ja miestyön tapahtumat. Keskimmaisella kehällä korostuu evankelioiva toiminta. Evankeliointi määritellään sen laajassa merkityksessä toimintana, joka pyrkii rakentamaan seurakuntayhteyttä niihin, joiden yhteys omaan kotiseurakuntaan on satunnaisempaa. Tällaisia tilaisuuksia ovat mm. konsertit, yhteiskristilliset tapahtumat, naisten aamukahvit ja retkitoiminta. Uloimman kehän toiminta liittyy niihin tilaisuuksiin ja tapahtumiin, joissa seurakunta on mukana edistämässä paikalliseen yhteisöllisyyteen liittyviä hengellisiä ja henkisiä arvoja. Uloimman kehän toimintaa ovat osallistuminen kaupungin erilaisiin kulttuurisiin ja yhteisöllisiin tapahtumiin (mm. Heinolan Vanhanajan joulu -tilaisuus, museoiden näyttelyt, tervetulo-tilaisuus uusille heinolaisille) sekä konserttien ja avointen tapahtumien järjestämistä.

Seurakunta on hengellisen kasvun paikka niille, jotka elävät tiiviisti sen yhteydessä, mutta myös etsijöille ja epäilijöille. Seurakunnalla on oma tärkeä paikkansa osana Heinolan kaupunkiyhteisöä tuoden esille kristillisiä arvoja

Työntekijät: Aikuistyön tiimi pastori Matilda Hangasmaa, pastori Timo Lavoila (2/2023 saakka) pastori Pia Särkelä (08/2023 lähtien) ja lähetyssihteeri Irja Voutila

Toteutuminen:

- Työntekijävaihdokset eri työaloilla ovat hankaloittaneet työalat ylittävää toimintaa eli tämä ei ole toteutunut kovin hyvin.
- Vapaaehtoistyötä ei ole pystytty juurikaan kehittämään, mutta vapaaehtoisia on kuitenkin tuettu virkistystoiminnalla ja säännöllisellä tiedottamisella.
- Seurakunnassa on runsaasti toimintaa, joka tukee kristillisen identiteetin vahvistumista. Merkittävä osa tästä on vapaaehtoisten toteuttamaa.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Työalat ylittävää toimintaa	Työntekijät eri työaloilta muodostavat yhdessä mielekäästä ja arvot täyttävää toimintaa
Vapaaehtoisuuden vahvistus	Vapaaehtoisten ja heidän järjestämän toiminnan tukeminen
Kristillisen identiteetin vahvistaminen	Aktiivinen seurakuntayhteys, sakramentit, rukous

Tiedotus ja viestintä 210

Seurakunnan viestinnän tehtävänä on pitää esillä avointa, oikeaa ja monipuolista tietoa seurakunnan ja kirkon sanomasta, toiminnasta, valmisteilla olevista asioista sekä päätöksenteosta. Seurakunta on läsnä siellä missä sen jäsenetkin ovat, myös verkossa ja sosiaalisessa mediassa.

Työntekijät: Seurakunnan tiedotuksesta vastaa kirkkoherra. Seurakunnassa toimii viestintätyöryhmä, johon kuuluvat Janne Hatakka, Irja Voutila, Arja Kolli, Lena Nikkilä, Heli Heikkilä ja Miki Kanninen. Ryhmä täydentyy seurakuntalaisilla. Ryhmän tehtävänä on viestinnän yleissuunnittelu ja erityisesti henkilöstön viestintävalmiuksien parantaminen. Lähetyksihteeri Irja Voutila osallistuu Kirkonseudun toimitusneuvoston työskentelyyn ja vastaa viestinnän talous- ja toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen laatimisesta sekä eräistä muista koko seurakuntaa koskevista viestinnän tehtävistä. Työalojen vastuulla on suunnitella viestintää ja päivittää kotisivuja oman työalansa tapahtumien ja toiminnan osalta.

Toteutuminen:

- Esittelyvideo toteutettiin yhteistyössä Jyränkölän Mediapajan kanssa. Mukana oli ulkopuolinen käsikirjoittaja-ohjaaja sekä vapaaehtoisia näyttelijöitä.
- Neljä seurakuntalaista oli mukana tekemässä sisältöä sosiaalisen median kanaviin (Facebook ja Instagram) yhteensä 20 julkaisun verran. Viestintäryhmä koostui työntekijäjäsentä.
- Koulutukset eivät toteutuneet.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Kuvaa ja videoita käytetään monipuolisesti osana seurakunnan viestintää.	Hankitaan ostopalveluna kuvituskuvia seurakunnan toiminnasta ja / tai toteutetaan seurakunnan esittelyvideo.
Työntekijöiden lisäksi myös seurakuntalaiset tuottavat sisältöä sosiaalisen median kanaviin. Viestintäryhmän toimintaan osallistuu myös seurakuntalaisia.	Viestintäryhmän jäsenet etsivät näihin tehtäviin sopivia ja halukkaita seurakuntalaisia.
Seurakunnan työntekijät vahvistavat taitojaan erilaisten tekstien kirjoittajina.	Järjestetään kirjoittamiseen liittyvä koulutuspäivä.
Seurakunnan työntekijät ovat tavoitettavissa myös verkossa.	Järjestetään koulutusta, joka antaa taitoja kohtaamiseen verkon välityksellä.

Musiikki 220

Johtaa seurakunnan musiikkitoimintaa vastaamalla musiikista seurakunnan jumalanpalveluksissa sekä muissa kirkollisissa toimituksissa ja seurakunnan tilaisuuksissa. Edistää musiikin käyttöä seurakunnan eri toiminnoissa sekä julistaa evankeliumia musiikin keinoin. Koska musiikki on ainutlaatuinen kyvyssään lohduttaa, ilmaista Pyhää ja rakentaa yhteyttä, sen avulla kohdataan kaikenikäiset ja kaikenlaisissa elämäntilanteissa olevat seurakuntalaiset.

Työntekijät: Kanttorit Ursula Auvinen ja Jukka Tabell.

Toteutuminen:

- Jumalanpalvelusten virsi- ja muu musiikki on toteutettu monipuolisena. Konfirmaatioissa oli 5–7 laulajan tukilauluryhmä kussakin. Yhdessä on laulettu aina ja kaikkialla, missä kanttorit ovat olleet paikalla; varsinaisia yhteislaulutilaisuuksia oli Kauneimpien joululaulujen lisäksi viikoittaiset Kannesta kanteen -tilaisuudet ja ”Black fridayn” Synkkien virsien ilta.
- Paikalliset musiikkitoimijat ovat saaneet monia tilaisuuksia musisoida seurakunnan tilaisuuksissa, mm. perhe-, erityis- ja normimessuissa, kirkollisissa toimituksissa ja konserteissa. Konsertteihin on saatu esiintyjä myös Heinolan ulkopuolelta.
- Lapsikuoro ei huolellisesta ja innostuneesta valmistelusta ja ammattitaitoisesta ohjauksesta huolimatta lähtenyt siivilleen. Kevätkaudella kuorossa kävi keskimäärin vain 3 lasta, ja syyskaudella tilanteen näyttäessä samalta kuoronjohtaja Laura Karttunen vetäytyi tehtävästä.

Kirkkokuoron toiminta on ollut vireää ja innostunutta. Uusia laulajia saadaan silloin tällöin, ja sitoutuminen toimintaan on kiitettävää – siten myös saadaan tuloksia musisoinnin tason suhteen.

Keski-ikä kohoaminen on huomioitava kaiken aikaa niin ohjelmistossa kuin esiintymisten määrässä ja paikoissakin, mutta kuorotoiminta on ehdottomasti myös vireää elämää ylläpitävä harrastus. Yhteiset juhlat ja retket ovat tärkeitä.

Lukkarin Laulajien harjoituksiin osallistuttiin kiitettävästi. Säännöllinen osallistuminen onkin välttämätöntä kuoron tavoitteiden saavuttamiseksi. Kirkkomusiikkipiirin järjestämiin koulutuspäiviin osallistuttiin. Kuoro avusti messuissa molemmissa kirkoissa ja Pitkäperjantain rukoushetkessä, sekä esiintyi Raamattuopiston juhlassa.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Virsi- ja muiden hengellisten laulujen osaamisen ylläpitäminen	Jumalanpalvelusten ja muiden tilaisuuksien huolelliset virsi- ja lauluvalinnat, so. sopivasti tuttua ja uutta; mahdollisuuksien mukaan ”tukilaulajia” esim. konfirmaatioihin. Järjestetään tilaisuuksia yhdessä laulamiseen.
Monipuolinen konserttitoiminta	Vaalitaan kontakteja monenlaisiin musiikkitoimijoihin sekä paikallisesti että laajemmin. Tartutaan aktiivisesti sopiviin esiintymismahdollisuuksiin.
Vireä kuorotoiminta	Innostava ja ammattitaitoinen ohjaus sekä sopiva määrä esiintymismahdollisuuksia motivoivat harjoittelemaan. Pidetään esillä kuoroharrastuksen hyviä vaikutuksia. Kirkkomusiikkipiiritöinnassa tarjotaan kouluttautumismahdollisuuksia ja suuren kuoron lauelämyksiä. Huolelliset ohjelmistovalinnat tarjoavat sopivasti haastetta ja onnistumisia.

Varhaiskasvatus 231

Varhaiskasvatuksen työalan tehtävänä on tuoda armo ja pyhä perheiden arkeen, tukea lasten ja perheiden hengellistä elämää ja kristillistä kasvatusta.

Työntekijät: Varhaiskasvatuksesta vastaa vastaava lastenohjaaja Lena Nikkilä. Lastenohjaajan toimia on 4, jotka kaikki ovat käytännön resurssina.

Muutoksista ja työntekijöiden pitkistä työvapaista johtuen palkataan toimintaamme vahvasta maan määrääkäsia lastenohjaajien sijaisia. Kaikki työntekijät toimivat sekä päiväkerho- että perhetyössä. Pyhäkoulutyössä toimii muutama vapaaehtoinen pyhäkouluopettaja.

Varhaiskasvatuksen toiminta on ympärivuotista.

Toteutuminen:

- Perheiden osallistaminen sekä toimintojen suunnitteluun ja toteuttamiseen ei onnistunut kuin heikosti. Kehitimme yhteisöllistä työskentelytapaa, mikä voisi johtaa onnistuneeseen osallistamiseen.
- Tavoite joustavasta ja avoimesta työalojen välisestä työskentelystä onnistui tavoitteen mukaisesti. Teimme yhteistyötä mm. musiikkityön, diakoniatyön ja lähetystyön kanssa ja tavoitimme kaikenikäisiä seurakuntalaisia.
- Myös tavoite olla osa verkostoituneita perheiden lähipalveluita onnistui tavoitteen mukaisesti ja jopa ylittyi. Olimme mukana kohtaamispaikkaverkostossa ja alle kouluikäisten kuntoutusryhmän kokouksessa.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Osallistamme perheitä toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen Kasvun polku -ajatusmallin mukaisesti.	Perheet seurakuntaa rakentamassa koulutuksen hyödyntäminen tiimin työssä. Kirkkomuskarin ajankohtaispäivät -koulutus: 0-3 -vuotiaat ja perheryhmät
Toimimme joustavasti ja avoimesti eri työalojen välillä yhteistä työtä tehden ja kaikenikäisiä seurakuntalaisia palvellin.	Yhteisöllisten tapahtumien ja toimintojen kehittäminen.
Toimimme osana verkostoituneita perheiden lähipalveluita Heinolassa	Perhekeskusyhteistyön jatkaminen toiminnan yhteisen suunnittelun, markkinoinnin ja toteutuksen avulla.

Varhaisnuorisotyö 233

Toteuttaa Jeesuksen antamaa kaste- ja lähetyskäskyä 7-14 -vuotiaiden parissa.

Työntekijät: Vastaavina työntekijöinä toimivat johtava nuorisotyönohjaaja Sirkku Kovalainen ja nuorisotyönohjaaja Jari Kovalainen.

Toteutuminen:

- Toimivan ja jo olemassa olevan, kerho-, retki- ja leiritoiminnan ylläpitäminen ja kehittämisen resurssien ja tarpeiden mukaan
Varhaisnuorten leirejä järjestettiin kolme, joihin yhteensä osallistui noin 100 leiriläistä. Leiripaikkoina toimi Mäntyharjun Lankaniemi ja Iitin Heinlahti. Kevätretki järjestettiin Linnanmäelle ja mukana oli 65 retkeläistä. Viikoittaisia kerhoja toimi 10, joissa kävi yli 100 lasta.
- Toimivan yhteistyön ylläpito ja kehittäminen eri toimijoiden välillä. Esim. Heinolan kaupunki, järjestöt ja urheiluseurat
Pistetoimintaa on kehitetty mm. niin että toiminta on jaettu kahdelle pitkälle välitunnille niin, että 1-3-luokat ja 4-6 -luokat oma välitunti. Pistetoiminnassa oli mukana 30-100 lasta/päivä. Toiminnan ohjaukseen on saatu mukaan myös koulukuraattori.
Perheiden kohtaaminen koulujen perheiltojen kautta. Kailaan koulun perheiden illoissa kohdattiin n. 600 henkilöä.
- Kerho- ja leiri-ohjaajien löytäminen ja kouluttaminen
Leiri-isosia kasvatetaan jo leireiltä antamalla nuorille vastuutehtäviä ja kannustamalla heitä mukaan kerhojen apuohjaajiksi. Rippikoululaisia kutsutaan mukaan kerhonohjaaja-toimintaan.
Leirihierarkia isosissa:
Apuisonen (vanhempi kokenut leiriläinen) 11-14 v.
Isosharjoittelija (Ilmainen leiri) 14 v.
Perusisonen 14- v.
Isosen isonen (Johtaa isosten toimintaa)
Yövalvoja (huolehtii hiljaisuuden alkutunneista)

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Toimivan ja jo olemassa olevan, kerho-, retki- ja leiritoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen resurssien ja tarpeiden mukaan	Tarjotaan lapsille mahdollisuuksia osallistua mukaan em. toimintaan. Kerho- ja leiritoiminnan ohjaajatoimintaan satsataan.
Toimivan yhteistyön ylläpito ja kehittäminen eri toimijoiden välillä. Esim. Heinolan kaupunki, järjestöt ja urheiluseurat	Kehitetään yhteistyötä em. yhteistyö tahojen kanssa esimerkiksi 7-ryhmytymispäivät ja palautepäivä Heinolan kaupungin nuorisopalvelun kanssa.

Partio 234

Partiotyö ei ole seurakunnan työmuoto. Pidetään yhteyksiä partiolippukuntiin ja ollaan tuke massa jäsenien hengellistä kasvua. Heinolan partiolippukuntien kanssa on tehty taustayhteistyö sopimukset. Lisäksi partiolippukunnille on osoitettu toiminta- ja varastotiloja mahdollisuuksien mukaan Heinolan seurakunnan omistamista kiinteistöistä.

Työntekijät: Yhteyshenkilönä toimii nuorisotyönohjaaja Jari Kovalainen.

Toteutuminen:

- Kirkon tiloihin ja toimintaan tutustuminen.
Tutustuminen siirrettiin ensi vuodelle.
Tulee uusia ryhmiä. Työntekijä vieraili partiolaisten leirillä Sysmän Olavinrannassa ja oli mukana toteuttamassa Myllykylän Harjuvuokkojen 70-vuotis juhlaa. Partiolaiset olivat mukana tuomassa ja vartioimassa Betlehemin rauhantulta kauneimmissa joululaulu tilaisuuksissa ja lisäksi Sankarihaudoilla. Osallistuttiin itsenäisyysillan soitokulkueeseen.
- Tuetaan lippukuntien toimintaa
Partiolippukunnat saivat toimintarahaa seurakunnalta talousarvion määrärahan mukaisesti. Lisäksi toimintaa varten on annettu tiloja käyttöön.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Kirkon tiloihin ja toimintaan tutustuminen.	Partiolaisten kirkkoseikkailu Heinolan kirkossa.
Tuetaan lippukuntien toimintaa	Annetaan toimintatiloja
	Annetaan taloudellista tukea

Rippikoulu 235

Rippikoulutyön tehtävänä on toteuttaa Jeesuksen antamaa kaste- ja lähetyksensä sekä vahvistaa nuorten uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan ja varustaa heitä elämään kristittyinä. Nuoret saavat ko- kea pyhää, löytää merkityksiä kristinuskon ja oman elämänsä kysymyksien välillä sekä olla tur- vallisessa ympäristössä. Rippikoulun käyneitä nuoria koulutetaan toimimaan isosina rippikou- luissa.

Työntekijät: Rippikoulutyöstä vastaavat johtava nuorisotyönohjaaja Sirku Kovalainen, nuoriso-

työnohjaaja Miki Kanninen, nuorisotyönohjaaja Jari Kovalainen. Lisäksi kesällä 06-08/23 kaksi kesätyöntekijää mukana rippikouluissa.

Toteutuminen:

- Rippikoulujen yhtenäistäminen ja kehittäminen.
Jokaisella rippikouluryhmällä on samanlaiset tapaamiset. Ryhmien yhteisiä tapaamisia, sekä ryhmän omia tapaamisia oli pitkin kevättä ennen rippikoululeirejä. Jokaisella rippikouluryhmällä on 8 tutustumiskäyntiä, joista neljä kirkkokäynteihin liittyvää ja neljä nuorten toimintaan liittyvää.
- Isoskoulutuksen päivittäminen ja koulutuksen tarjoaminen vanhemmille isosille.
Isosia on otettu mukaan rippikouluryhmien kevät tapaamisiin. Näin isonen pääsee osaksi omaa ryhmäänsä, jo ennen leiriä. Lisäisoskoulutus otettiin käyttöön, näin koulutettavia on enemmän.
- Hengellisen elämän vahvistaminen.
Isoskoulutukseen ja rippikouluryhmiin luodaan turvallinen tila, jossa kaikkine on hyvä olla. Isoskoulutuksessa, jokaisella koulutuskerralla pidetään hartaus ja isokset pääsevät myös itse suunnittelemaan hartauksia. Hartauksia pidettiin nuortenilloissa ja Arkkicafeessa ja muissa nuorten tilaisuuksissa.
- Toimintaan kannustaminen.
Rippikoulujen aikana, esittelemme seurakunnan toimintaa ja varsinkin nuorensurakunnan toimintaa. Rippikoulun jälkeen nuoria kutsuttiin osallistumaan isoskoulutukseen ja mukaan nuortentoimintaan. Toimintaan saatiin mukaan noin 15 uutta isoskoulutettavaa.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Rippikoulujen yhtenäistäminen ja kehittäminen	Tuomme rippikouluun selkeät yhteiset kuviot ja raamit, mm. isosten rooleihin ja mukana oloon. Yhtenäistämme ohjelmia mm. samantyylliset nuorteniltakäynnit joka ryhmälle. Huolehdimme, että jokaisessa rippikouluryhmässä on musiikkipuolta ja säästystaitoinen ihminen.
Isoskoulutuksen päivittäminen ja koulutuksen tarjoaminen vanhemmille isosille.	Isoskoulutuksen monipuolistaminen rippikoulun käytännön läheisemmäksi harjoitteluksi isosen tehtäviin. Sitoutamme vanhempia isosia mukaan toimintaan, tarjoamalla heille jatkokoulutusta, erilaisilla tehtävillä ja näin pitämään heitä seurakuntayhteydessä.
Ylläpidämme ja vahvistamme hengellistä elämää, tuemme uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan ja käytämme toiminnassamme aktiivisesti Raamattua.	Rohkaisemme hengellisen elämän viettämiseen ja Raamatun lukemiseen. Luomme toiminnassa turvallisen tilan, jossa jokaisella on mahdollisuudet hengellisen elämän kasvamiseen omalla tasolla.
Kannustamme ja rohkaisemme aktiiviseen toimintaan osallistumiseen rippikoulun jälkeen.	Kutsumme, markkinoimme, aktiivisesti toimintaa ja houkuttelemme nuoria mukaan. Rohkaisemme löytämään oman paikkansa toiminnassa, esim. isoskoulutuksessa, nuortenilloissa, kerhonohtajana yms.

Nuorisotyö 236

Nuorisotyön tehtävänä on toteuttaa Heinolan nuorten keskuudessa Jeesuksen antamaa kaste- ja lähetyskäskyä sekä vahvistaa nuorten uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan ja varustaa heitä elämään kristittyinä. Nuoret saavat kokea pyhää, löytää merkityksiä kristinuskon ja oman elämänsä kysymyksien välillä sekä olla turvallisessa ympäristössä.

Työntekijät: Nuorisotyöstä vastaavat johtava nuorisotyönohjaaja Sirkku Kovalainen, nuorisotyönohjaaja Miki Kanninen. Lisäksi kesällä 06-08/23 kaksi kesätyöntekijää nuoriso-, rippikoulu- ja varhaisnuorisotyössä. Yksi seurakunnan papeista on resurssiensa mukaan mukana nuorisotyössä. Esim. Veisukirja iltakirkot ja nuortenleirillä.

Toteutuminen:

- Nuortentoiminnan kehittäminen.
Nuoria on aktiivisesti kutsuttu mukaan seurakunnan toimintaa. Nuoria tavoitellaan sosiaalisen median ja yhteisten viestintäryhmien kautta. Nuorilta kysellään aktiivisesti ideoita toiminnan kehittämiseksi.
- Nuorten kohtaaminen.
Kohtasimme nuoria aktiivisesti kouluilla PISTE-toiminnan ja päivänavausten kautta lisäksi kohtauksia tapahtui myös muissa yhteistyötapahtumissa koulun kanssa, kuten 7-päivät, jouluku/keväät juhlat jne. Sosiaalinen media on tullut tärkeäksi kohtaamispaikaksi.
- Hengellisen elämän kehittäminen.
Huollamme nuorten hengellistä elämää omassa seurakuntamme tapahtumissa, nuorteniloissa, isokoulutuksissa, leireillä jne. Nuoret ovat olleet mukana hartauksien suunnittelussa ja toteutuksissa.
- Ympäristökysymykset.
Olemme ottaneet toiminnassamme ympäristölliset tekijät huomioon. Mm. Kierrätetään materiaaleja ja vältetään turhaa materiaalin kulutusta.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
1. Nuorten toiminnan uusi nousu. Toiminnan jatkumisen ylläpito. ja kävijämäärien lisääminen nuorten toiminnassa.	Toiminnan aktiivinen markkinointi. Nuorten osallistaminen esim. vastuu vuoroilla. Keskustelemme aktiivisesti nuorten kanssa toiminnan kehittämistä.
2. Kohtaamme nuoria siellä, missä he ovat.	Ylläpidämme ja päivitämme aktiivisesti sosiaalista mediaa sekä verkkosivuja. Jalkaudumme yläkouluun ja luomme yhteistyökuvioita aluksi kummitoiminnan ja päivänavausten kautta.
3. Rohkaisemme ja vahvistamme nuorten uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan, Raamatun tuntemusta sekä varustamme nuoria elämään kristittyinä sekä vastuullisina seurakunnan jäseninä.	Pidämme toiminnassa hengellistä puolta yllä mm. hartauksien avulla. Kannustamme nuoria pitämään itse hartauksia esimerkiksi nuorteniloissa, leireillä ja isokoulutuksessa.

4. Huomioimme toiminnassamme ympäristökysymykset ja luontosuhteen.

Huomioimme ekologisuutta työssämme. Käytämme sekä kulutamme järkevästi ja harkiten erilaisia materiaaleja. Huomioimme esim. paperin käytön ja tulostuksen määrässä. Kierrätämme ja uudelleen käytämme vanhoja materiaaleja ennen uusien hankkimista.

Koulu- ja oppilaitostyö 239

Koulu- ja oppilaitostyön tehtävänä on tehdä yhteistyötä koulujen ja oppilaitosten kanssa sekä antaa heidän kasvatustyölleen tukea kristillisten arvojen pohjalta.

Työntekijät: Nuorisotyönohjaajat Jari Kovalainen ja Sirkku Kovalainen.

Toteutuminen:

- Koulujen hengellisen elämän tukeminen.
Kaikilla Heinolan kouluilla alakoulut, yläkoulut ja lukio pidettiin päivänavauksia noin kerran kuussa.
Alakoululaisille järjestettiin koululaiskinkerit Seurakunnan omissa tiloissa. Paikalle saapui yhteensä n. 850 osallistujaa yhteensä n. kymmenessä kokoontumisessa.
Alakoulujen koululaiskirkot pidettiin toukokuussa, niitä järjestettiin yhteensä neljä kertaa. Mukana oli yli 600 lasta. Lisäksi pidettiin adventti-, joulun- ja pääsiäishartauksia kouluissa.
- Yhteistyö kumppaneiden kanssa.
Pistetoiminta ylä- ja alakouluilla yhteistyössä koulujen, kaupungin nuorisotyön ja helluntaiseurakunnan kanssa: Työntekijät vierailivat kouluilla "Pistetoiminnassa". Toiminta on kiusaamisen vähentämiseksi ja siinä pyritään huomioimaan kaikki osallistuja samanarvoisina ja lisäksi opetellaan yhdessä elämisen taitoja. Alakouluilla toimintaa oli Kailaan koululla. Toiminta oli viikoittaista ja osallistujia oli 30-100 osallistujaa/päivä.
Yhteistyötä myös Partiolippukuntien, Urheiluseurojen ja järjestöjen kanssa. Vierailuja leireillä seurojen omissa tapahtumissa ja järjestöjen tilaisuuksissa. Kohtaamisia kymmeniä, joissa kohdattu useita satoja nuoria.
- Tapahtumien järjestäminen yhteistyössä koulujen ja kaupungin nuorisotyön kanssa.
Toteutettiin "Valintojen virta" 6-luokkalaisille, joka oli Päihde- ja arvokasvatus opetusta. Kohdattu yli 100 nuorta.
Toteutettiin 7-päivät yläkoulun 7-luokkalaisille oppilaille Saksalan seikkailukeskuksessa. Kohdattu yli 100 nuorta.
Oltiin mukana toteuttamassa ja osallistumassa Perheiden iltoihin Kailaan koululla. Kohdattu yli 600 lasta ja vanhempaa.
- Toteutettiin "Kotikirkot tutuksi" kirkkoseikkailuita koululuokille kevätkaudella Heinolan kirkossa. Kohdattu 50 lasta.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
1.Olla tukemassa koulujen hengellistä elämää.	Koululaiskinkereiden ja -kirkkojen lisäksi ja päivänavaukset ja luokkavierailut. Aloitetaan koulukummitoiminta yläkoululla.
3.Tapahtumien järjestäminen yhdessä koulujen sekä kaupungin nuorisopalvelujen kanssa.	Mm. Valintojen virta 6-luokkalaisille ja 7-päivät, Perheiden illat ala-kouluilla ja lisäksi gospelkonsertti yläkoululaisille.
4. Kotikirkot tutuksi.	Järjestetään kirkkoihin tutustumisia 2-luokkalaisille kirkkoseikkailujen muodossa. Ollaan mukana tekemässä Heinolan 4-luokkalaisten kulttuuripolkua. Kohteena on Heinolan kirkot. Toteutetaan kirkkoseikkailuna.

Diakonia 241

Kristilliseen rakkauteen perustuvaa ihmisen kokonaisvaltaista kohtaamista. Diakonian kohtaamisissa on henkisen, hengellisen, sosiaalisen ja aineellisen tuen antamisen ulottuvuudet ja keinot. Lähimmäisen vastuun edistäminen ja tukeminen eri tehtävissä.

Työntekijät: Johtava diakoniatyöntekijä Tarja Soppi (virkavapaalla 9.10.22-10.4.23, sijaisena diakoniatyöntekijä Sari Juutilainen). Pastori Maarit Kihlström, diakoniatyöntekijät Ritva Mertanen, Ritva Saarela 31.8.23 asti, Sari Juutilainen (virkavapaalla 1.7.23-7.1.24), Tuomas Martio määräaikaisena virkavapaiden sijaisena koko vuoden, josta osa-aikaisena 80 % 1.10.-30.11.23. Heli Heikkilä oli määräaikaisen perhediakonin virassa 31.8.23 asti ja siirtyi 1.9.223 alkaen eläköitymisen vuoksi vapautuneeseen vakituiseen diakonian virkaan. Diakonia työn viransijaisena aloitti Satu Kauhajärvi ajalle 7.8.23-30.9.24.

Toteutuminen:

- Tavoitteet toteutuivat hyvin. Eri tilanteissa on kohdattu eri-ikäisiä henkilöitä. Kohtaamisista on tilastoitu 2524, joista 530 lapsiperheitä ja yli 65 v. 1000 henkilöä. Etukäteen sovituja kohtaamisia oli 1608, puheluita sekä muiden sähköisten viestintäkeinojen kautta tavoitettiin 965 kertaa.
- Yhteisöllisen toiminnan vahvistaminen, sekä kahvila-, ruokailu- ja kohtaamistoiminnan kehittäminen yhteistyössä muiden toimijoiden ja työalojen kanssa toteutui hyvin. Lämminruokailuja 29 kertaa, keskimäärin 81 hlöä/kerta, vapaaehtoisia toimijoita oli eri tehtävissä omien vapaaehtoisten lisäksi Jyränkölän settlementin vapaaehtoistyön ja Martta-yhdistysten edustajia. Diakoniatyöntekijät olivat avustamassa ruuanjaossa kaupungin järjestämässä Puistoruokailussa kesäkuun aikana, yhteensä tilaisuuksia oli 11 kertaa. Vuoden 2023 tammikuussa aloitti ”Yhteinen lounaspöytä” uutena yhteisöllisen ruokailun toimintamuotona. Käytännössä yhteinen lounaspöytä on kaikille avattu perhekahvilan ruokailu, jossa yhteistyötä tehtiin kyläyhdistyksen kanssa sekä seurakunnan sisällä erityisesti varhaiskasvatuksen kanssa. Ruokailussa mukana aina diakoniatyöntekijä. Yhteisiä

lounaspöytä -tilaisuuksia oli vuoden aikana yhteensä 24 kertaa, joissa kävijöitä yhteensä 216, eli keskimäärin 9 kävijää/kerta. Palaute oli kävijöiltä sekä toimijoilta hyvin positii- vistä. Toiminta integroitui mukavasti osaksi perhekahvilan toimintaa ja sisälsi hyviä koh- taamisia myös sukupolvien välillä.

- Yhteistyö kaupungin, Jyränkölän sekä muiden toimijoiden kanssa toimintaryhmäsido- naisesti toimi hyvin. Vanhusten viikon juhla, Ikääntyneiden Päivätoiminta (2 ryhmää), sekä Köyhyysrajan alapuolella -hankkeen ”Kuka kuuntelee köyhää”- tapahtuma Heinolan lukiolla olivat kolmikantaisen yhteistoiminnan toteutuneita tapahtumia. Toripäiviä oli 3, joista yksi yhteistyössä lähetystyön kanssa.
- Vapaaehtoistyön esillä pitäminen ja kehittäminen yhdessä muiden työalojen kanssa on toiminnan arkea perustyössä. Tapahtumat, ryhmät sekä kertaluontoiset toiminnot suori- taan yli työalarajojen. Yhteistyö Martta yhdistysten kanssa, Heinolan yhdistysten sekä Jy- ränkölän vapaaehtoistyön kanssa oli viikoittaista.
Yhteistyössä toteutettiin järjestöjen ilta Heinolan lukiolla SoTeKon (Sosiaali-, terveys ja kontakti) kaupungin, Setlementin vapaaehtoistyön ja seurakunnan kanssa. Uusia vapaaeh- toisia eri tehtäviin pyrittiin rekrytoimaan jatkuvasti, ja työ jatkuu.
- Yhteisvastuun hyväksi järjestettiin myyjäisiä, musiikki ym. tapahtumia pitkin vuotta. Par- tiolaiset olivat mukana toritapahtumissa. Lipaskeräytempauksia keväällä ja syksyllä. Ke- räyksen paikallinen tuotto oli 1657 € ja kohdennetaan nuorten tukemiseen diakoniatyön kautta.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Eri ikäisten asiakkaiden yksilökohtainen tukemi- nen	Kohtaamiset kotona, vastaanotolla ja muualla
Yhteisöllisen toiminnan vahvistaminen	Kahvila-, ruokailu- ja kohtaamistoiminnan kehittä- minen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, toripäivät
Pyritään löytämään uusia vapaaehtoisia eri tehtä- viin ja tuetaan heitä olemaan toimijana mahdolli- suuksiansa mukaan	Seurakuntalaisten kohtaaminen Vapaaehtoistyön esillä pitäminen ja kehittäminen yhdessä muiden työalojen kanssa

Sairaalasielunhoito 243

Sairaalasielunhoidon perustehtävä on ylläpitää ja vahvistaa seurakuntayhteyttä ja hengellistä elä- mää sanan ja sakramentin kautta tilanteissa, joissa henkilö iän tai sairauden vuoksi ei itse kykene osallistumaan jumalanpalveluselämäänsä tai hänellä on sairauden tai jonkin muun elämää koettele- van syyn vuoksi erityinen tarve saada nopeasti hengellistä apua. Sairaalasielunhoito tavoittaa ih- misiiä sairaalan vuodeosastoilla, kuntoutusosastoilla ja palvelukodeissa. Sairaalasielunhoito perus- tuu Kristuksen antamaan esimerkkiin: ”Minä olin sairas ja te kävitte minua katsomassa.” (Matt. 25:36).

Työntekijät: Sairaalasielunhoidosta vastaa diakonipastori Maarit Kihlström. Hän on jakanut vastuut palvelutalojen hartauselämästä syksystä 2021 alkaen niin, että jokaisella papilla, lukuun ottamatta kirkkoherraa, on vastuullaan kaksi yksikköä. Diakoniatyö vastaa Sahanniemen kehitysvammaisyksiköstä ja Torikadun palvelukeskuksesta ja on mukana Ykköskoti Paavalin hartauksissa. Kanttorit ovat mukana mahdollisuuksien mukaan.

Toteutuminen:

- Palvelutalojen hartausvastuut jaettiin uudelleen työntekijävaihdosten takia, kun Timo Lavoila jäi eläkkeelle ja Matilda Hangasmaa aloitti pappina.
- Matilda Hangasmaalla ja Maarit Kihlströmillä oli vastuullaan kolme palvelutaloa ja Pia Särkelällä kaksi. Eläkkeellä oleva pastori Anja Mastosalo huolehti yhdestä palvelutalosta.
- Työntekijävaihdoksista huolimatta hartaudet ovat toteutuneet pääsääntöisesti säännöllisesti.
- Kanttorit ovat olleet mukana hartauksissa pappien pyynnöstä tarvittaessa.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Säännöllisesti järjestettävien ehtoollishetkien ja hartauksien laadukas toteuttaminen Heinolan palvelukodeissa ja sairaaloissa.	Pappien säännölliset käynnit seuraavissa palvelukodeissa (noin kerran kuukaudessa): Heinolan kaupungin yksikkö hoivakoti Hopeasilta ja kaupungin yksiköt Mäntyläkoti. Jyränkölän palvelutalot (Tammikoti ja Vaahterasali), Mehiläinen Oy:n hoivakoti Paavali, Attendon hoivakodit (Tähtiniemi ja Lähteenpuisto), Primelife Healthcare Oy:n Aurinkolinna ja HoviKoti -ryhmän yksikkö Villa Ilo. Heinolan terveystieteiden keskuksen sairaalan vuodeosastoilla käydään pyydettyä.
Palvelukodeissa toteutettavien hartaushetkien kehittäminen yhteistyössä yksiköiden kanssa.	Hartauselämän kehittämistä yksiköittäin henkilökunnan kanssa käytyjen keskustelujen ja kunkin papin käytännön työn kokemusten perusteella.

Palveleva puhelin 244

Palvelevan puhelimen perustehtävä on edistää kristilliseen uskoon perustuvan lähimmäisenrakkauden toteutumista ja auttaa puhelinten ja netin välityksellä niitä ihmisiä, jotka etsivät keskusteluapua seurakunnasta henkilöllisyyttään paljastamatta.

Työntekijät: Diakoniatyöstä ja sairaalasielunhoidosta vastaava pappi Maarit Kihlström osallistuu ryhmäkokouksiin ja vastaa päivystäjien henkisen huollon järjestämisestä.

Palvelevan puhelimen toiminnasta vastaa toiminnanohjaaja Jaana Gröndahl Lahdesta ja vapaaehtoiset päivystäjät. Seurakunnan yhdyshenkilönä toimii Maarit Kihlström, joka huolehtii tilavaruuksista ja päivystykseen liittyvistä välineistä. Heinolan päivystysryhmän sihteeri huolehtii vuoroista yhteistoiminnassa ryhmän päivystäjien kanssa. Päivystysryhmän puheenjohtaja johtaa ryhmäkokousta ja toimii välittäjänä Lahden Diakoniakeskuksen ja ryhmän välillä.

Toteutuminen:

- Jaana Gröndahl jatkoi toiminnanohjaajana ja Maarit Kihlström seurakunnan yhdyshenkilönä.
- Päivystykset ja ryhmäkokoukset toteutuivat suunnitellusti.
- Heinolan päivystysryhmään saatiin koulutuksen kautta kaksi uutta päivystäjä.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Oman päivystysryhmän toiminnan jatkaminen	Heinolan seurakunta järjestää tarvittaessa päivystystilan ja välineet. Nykyään päivystys tapahtuu useimmiten TeleQ-järjestelmän kautta omissa kohteissa tietokoneen ja oman puhelimen välityksellä. Heinolan vuorot ovat vähintään kerran kuussa 5 päivän ajan (keskiviikosta sunnuntaihin klo 18.00-24.00).
Uusien päivystäjien kouluttaminen	Toiminnanohjaaja pyrkii järjestämään Palvelevan puhelimen vapaaehtoisten päivystäjien koulutuksen.

Lähetys 260

Kirkon tehtävä on Jeesuksen käskyn (Matt.28:18-20) mukaisesti viedä evankeliumi kaikille ihmisille. Lähetysten työala pitää monipuolisesti esillä lähetystyötä sekä huolehtii yhdessä muiden työalojen ja seurakuntalaisten kanssa lähetyskäskyn toteuttamisesta käytännössä.

Työntekijät: Työalasta vastaava pappi siirtyy eläkkeelle vuoden 2023 aikana ja tehtävät jakautuvat jatkossa muiden pappien kesken. Lähetys- ja viestintäsihteeri Irja Voutilan tehtävät jakautuvat lähetystyön, viestinnän ja aikuistyön kesken.

Toteutuminen:

- Toteutui hyvin. Yhtä perhettä lukuun ottamatta kaikki nimikkolähetit vierailivat seurakunnassa ainakin kerran. Lähetyspiiritoiminta, lähetyssoppi, kesäkahvila, myyjäiset ja tapahtumat toteutuivat suunnitellusti. Yksi kokonaan uusi perhe kutsuttiin nimikkoläheiteiksi ja yksi nimikkolähetti vaihtui.
- Toteutui kohtalaisesti. Lähetyspiiritoiminta vieraili neljässä rippikoulussa ja yhdellä vierailulla oli myös ulkopuolinen lähetysjärjestön työntekijä mukana. Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksissa oli yhteistyötä musiikkityön, varhaiskasvatuksen sekä partiolaisten kanssa. Myyjäisiä toteutettiin yhdessä diakoniatyön kanssa.
- Toteutui hyvin. MobilePay-maksutapaa tehtiin tutuksi eri tilanteissa. Sen suosio jäi toislaiseksi vielä käteismaksua vähäisemmäksi. Korttimaksua ei otettu käyttöön.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
1. Tukea ja pitää esillä kolmen nimikkolähetin, yhden lähetti-perheen ja neljän nimikkokohteen toimintaa.	Kutsutaan nimikkolähettejä sekä lähetyjärjestöjen edustajia vierailijoiksi eri tilanteisiin. Järjestetään lähetyspiirejä, myyjäisiä ja muita tapahtumia.
2. Lähetykskasvatus toteutuu tiiviimmin yhteistyössä eri työalojen kanssa.	Suunnitellaan ja toteutetaan tapahtumia yhdessä, hyödynnetään valmiita materiaaleja, kutsutaan vierailijoita.
3. Uusien varainhankintatapojen käyttöönotto.	Perehdytetään vapaaehtoisia erilaisten maksutapojen käyttöön lähetyssopessa, myyjäisissä ja lounailla (korttimaksu, MobilePay).

Muu seurakuntatyö 290

Työlalalle kirjataan kaikki sellaiset tuotot ja kulut, jotka kuuluvat seurakuntatyöhön, mutta joille ei löydy muuta luontaista tehtäväaluetta, mm. onnittelukortit ikäihmisille, samoin onnittelukäyntien yhteydessä vietävät lahjat ja uusien seurakuntalaisten muistamiset ja ympäristötyöryhmän menot.

Toteutuminen:

- Tavoite toteutui hyvin. Uudet seurakuntalaiset ovat saaneet leipälahjakortin Pekan leipään. Tervetulkirjeet muuttaneille ja liittyneille on postitettu kerran kuussa. Uusien seurakuntalaisten risteily oli täynnä ja siitä tuli hyvää palautetta.
- Tavoite toteutui suunnitellusti, onnittelukortit lähetettiin.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Uudet seurakuntalaiset tuntevat olevansa tervetulleita seurakunnan jäseniksi.	Uudistetaan uusille seurakuntalaisille lähetettävät kirjeet. Muuttaneille ja kirkkoon liittyneille lähetetään erilaiset kirjeet. Otetaan käyttöön uudenlainen lahja uusille seurakuntalaisille. Seurataan, millaisia ihmisiä seurakuntaan liittyy vuoden aikana ja toisaalta myös sitä, millaista ryhmää muuttajat edustavat. Uudet seurakuntalaiset kutsutaan risteilylle, jolla on mukana seurakunnan työntekijöitä ja vapaaehtoisia.
Syntymäpäiviään viettävät saavat kotiinsa seurakunnan tervehdyksen ja heidän niin toivoessaan seurakunnan työntekijä vierailee heidän luonaan.	Kirkkoherran virasto lähettää onnittelukortit merkkipäiviään viettäville.

HAUTAUSTOIMI (pääluokka 4)

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
4 - Hautaustoimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)	68 500,00		68 500,00	126 570,00	-58 070,00	184,8
Toimintakulut (ulkoiset)	-377 676,78	-6 100,00	-383 776,78	-405 268,90	21 492,12	105,6
Toimintakate 1	-309 176,78	-6 100,00	-315 276,78	-278 698,90	-36 577,88	88,4
Toimintakulut (sisäiset)	-50,00		-50,00	-119,20	69,20	238,4
Toimintakate 2	-309 226,78	-6 100,00	-315 326,78	-278 818,10	-36 508,68	88,4
Poistot ja arvonalentumiset	-53 664,00		-53 664,00	-58 809,16	5 145,16	109,6
Laskennalliset erät				-178 094,85	178 094,85	0,0
Sisäiset korkokulut				-32 450,46	32 450,46	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-145 644,39	145 644,39	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-362 890,78	-6 100,00	-368 990,78	-515 722,11	146 731,33	139,8

Hautaustoimi 401,403,404

Hautaustoimi ylläpitää (hoito- ja kunnossapito) seurakunnan hautausmaita sekä kiinteistöjen piha-alueita. Päätehtävänä on hautaustoimen ohjesäännön mukaisesti arkku- ja tuhkahautojen osoittaminen, kaivaminen, peittäminen ja kunnostaminen sekä hautakirjanpidon ylläpito. Hautaustoimi vastaa hautojen perushoidosta, käsittäen nurmen ajamisen. Lisäksi hautaustoimi vastaa yksittäisten hautojen hoitosopimusten mukaisesta hoidosta sekä kulttuurihistoriallisten hautausmuistomerkkien ylläpidosta. Kirkkoneuvosto suorittaa vuosittain hautausmaiden ja siellä olevien rakennusten katselmuksen. Hautausmaakatselmuksesta laaditaan pöytäkirja, joka annetaan kirkkovaltuustolle tiedoksi.

Työntekijät: Seurakuntapuutarhuri Kati Metso, erityisammattimies Markku Suutari, erityisammattimies Kai Dillström ja erityisammattimies Jaakko Kastinen sekä suntio Sanna Mörsky. Osa-aikaisena suntiona toimii Kari Laaksonen. Suntioitehtävien sijaisuuksia hoitaa yksi määräaikainen, tarvittaessa kutsuttava työntekijä. Hautausmaan määräaikaisia kausityöntekijöitä (yli 4 kk rekrytoidaan yhteensä 8. Nuoria kesätyöntekijöitä rekrytoidaan 11.

Toteutuminen:

- Vuosittainen henkilöstön rekrytointi onnistui, vaikka nuorten kesätyöntekijöiden osuus vähenee joka vuosi.
- Vuosittainen päätyvien hautaoikeuksien ilmoittelu turvaa riittävät vapaat hautapaikat.
- Vuonna 2023 ei kaadettu hautausmaiden puustoa.
- Vuonna 2023 ei inventoitu hautausmaita.
- Hautausmaiden hoitosuunnitelma laadittiin onnistuneesti.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Henkilöstön riittävyys ylläpito- ja hautainhoitorahaston mukaisten hoitosopimusten tehtävien hoidossa	Vuosittainen rekrytointi
Vapaiden hautapaikkojen riittävyyden turvaaminen	Vuosittainen seuranta, haudalle asetettavat ilmoitukset ja mahdolliset kirjeet haltijoille
Riskipuiden kaataminen, uusien puiden istuttaminen	Ennakointi, puiden kuntotutkimusta apuna käyttäen ja toteutus mahdollisesti ulkoistetun palvelun avulla
Hautausmaiden inventointi	Taide- ja kulttuurihistoriatoimikunnan tehtäviin kuuluva osio>laadinta
Onnistunut asiakaspalvelu, työturvallisuus	Kattava perehdytys>osaaminen (koulutus)>kehittäminen
Hautausmaiden hoitosuunnitelma	Laaditun hoitosuunnitelmaluonnoksen päivitys

KIINTEISTÖTOIMI (pääluokka 5)

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
5 - Kiinteistötoimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)	91 724,00		91 724,00	182 660,61	-90 936,61	199,1
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 059 394,84	-45 500,00	-1 104 894,84	-956 726,69	-148 168,15	86,6
Toimintakate 1	-967 670,84	-45 500,00	-1 013 170,84	-774 066,08	-239 104,76	76,4
Toimintatuotot (sisäiset)	752 645,18		752 645,18	935 388,08	-182 742,90	124,3
Toimintakulut (sisäiset)				-36,00	36,00	0,0
Toimintakate 2	-215 025,66	-45 500,00	-260 525,66	161 286,00	-421 811,66	-61,9
Poistot ja arvonalentumiset	-100 924,00		-100 924,00	-108 106,32	7 182,32	107,1
Laskennalliset erät	-0,01		-0,01	-112 488,75	112 488,74	0,0
Sisäiset korkokulut				-74 698,37	74 698,37	0,0
Sisäiset vyörytyserät	-0,01		-0,01	-37 790,38	37 790,37	0,0
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	-315 949,67	-45 500,00	-361 449,67	-59 309,07	-302 140,60	16,4

Kiinteistötoimi vastaa Heinolan seurakunnan kiinteistö- ja rakennustoiminnasta. Tämä käsittää kiinteistöjen hallinnon, suunnittelun, rakentamisen, korjaukset, ylläpidon ja isännöinnin tehtävät. Kiinteistöistä pidetään huolta ja huoltotoimenpiteisiin ryhdytään mahdollisimman nopeasti. Keittiötoimeen kirjataan seurakunnan omaan keittiötoimintaan kuuluvat kulut mm. keittiöhenkilökunnan palkat ja elintarvikekulut. Sisäisinä tuottoina kirjataan toiminnan kustannuspaikoilta tulevat keittiötoimen palvelut mm. kahvitusten ja ruokailujen järjestäminen sekä kokoustarjoilut.

Seurakunnan omistamissa metsissä harjoitetaan voimassa olevien ohjeiden metsäsuunnitelma 2019-2028) mukaista metsätaloutta sekä edistetään seurakunnan ympäristödiplomiohjelman mukaisia toimia.

Kiinteistötoimi vaalii kulttuuri- ja pääoma-arvoja.

Työntekijät: Talouspäällikkö Mirja Stenroos, kiinteistöhoitaja Ilpo Haggren (eläkkeelle 1.10.2023). Kari Laaksonen on hoitanut kiinteistöhoitajan/suntion tehtäviä 1.10.2023 alkaen.

Toteutuminen:

Seurakuntakeskuksen purkaminen

Ei toteutunut. Seurakuntakeskuksen kaavamuuotos oli nähtävillä ja lausuttavana 31.1.-2.3.2023. Maankäyttösopimus allekirjoitettiin 28.9.2023. Kaupungin valtuusto hyväksyi kaavan 20.11.2023. Näin seurakuntakeskus saa purkuluvan heti kun kaava on lainvoimainen 16.1.2024. Purkulupaprosessiin ja purkamiseen liittyvät työt käynnistyvät tammikuun 2024 alusta.

Kurenniemen leirikeskuksen purkaminen

Ei toteutunut. Purkulupa leirikeskuksen rakennuksille on myönnetty 6.6.2022. Rakennusten purkua ei voitu käynnistää, koska marraskuussa 2022 tehdyssä lepakkoselvityksessä löydettiin merkkejä lepakoiden oleskelusta sauna- ja majoitusrakennuksessa. ELY-keskus suositteli (kannanottopyyntö 24.3.2023) että poikkeamismenettely levähdyspaikkojen hävittämiseksi käynnistetään ja ratkaistaan ennen rakennusten purkamista. Seurakunta tilasi uuden lepakkotutkimuksen ja poikkeamislupaselvityksen Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:ltä. Lepakkoselvitys on kesän 2023 aikana tehty. Raportin piti valmistua syyskuun 2023 loppuun mennessä, mutta asia on viivästynyt.

Lämmitysjärjestelmän rakentaminen Heinolan kirkkopuiston rakennuksille

Toteutui lähes kokonaan. Heinolan seurakunta tilasi Granlund Jyväskylä Oy:n vuonna 2022 tekemän lämmitysjärjestelmäselvityksen pohjalta LVIAS-suunnitelmat maalämpöjärjestelmän kilpailutusta ja toteutusta varten Granlund Oy:ltä (kirkkoneuvoston päätös 18.4.2023). Työ käsitti urakoitsijoiden kilpailutuksen, urakkasopimusten valmistelun ja työmaavalvonnan. Kiinteä kokonaispalkkio suoritettua työstä on 18 200 euroa alv 0 % (22 568 € sis. alv 24 %). Viimeinen maksuerä siirretty maksettavaksi vuodelle 2024.

Lämmitysjärjestelmän muutos kilpailutettiin julkistenhankintojen kautta Hilmassa. Urakkatarjouksia saapui määräaikaan mennessä neljä. Hinnaltaan edullisimman tarjouksen teki Energia Center Finland Oy, jonka kokonaistarjoussumma tarjouspyynnön mukaisen suunnitelman osalta oli 276 000 euroa alv 0 % (342 240 € sis. alv 24 %). Hankkeelle oli varattu määräraha vuoden 2023 talousarvioon 200 000 euroa. Kirkkovaltuusto myönsi lisämäärärahan 170 000 euroa. Hanke valmistui lähes suunnitelmien mukaisesti. Pientä viivästymistä tuli vuodenvaihteen kovista pakkasista. Maalämpö kirkkoon ja Pikku pappilaan kytkettiin 9.1.2024. Kokonaiskustannukset ylittyivät noin 20 000 euroa (lisätyöt). Viimeiset maksuerät hankkeesta ja lisätoista tulevat maksettavaksi vuodelle 2024. Kevään 2024 aikana urakoitsija tasoittaa Kirkkopuiston kaivaukset. Vastaanottotarkastus pidettiin 31.1.2024. Vastaanottotarkastuksen jälkeen urakoitsijan tehtäviä töitä on pihan viimeistely keväällä. Tästä ei muodostu laskua seurakunnalle.

Heinolan kirkon kellotapulin hirsikorjaus, huoltomaalaus ja aikakellon korjaus

Ei toteutunut. Arkkitehti Virpi Tervonen on tutustunut kohteeseen vuoden 2023 aikana ja selvittänyt hirsikorjaukseen liittyvää korjaustekniikka. Kellotapulin ulkomaalista on otettu näytteitä ja lähetetty tutkittavaksi. Näytteistä on saatu analyysi. Kustannuksia tästä syntyi 520 euroa. Korjaussuunnitelman teko jatkuu vuonna 2024.

Kirkonkylän seurakuntatalon korjaus

Toteutui täysin. Taneli Rasmus teki Kirkonkylän seurakuntataloon kuntotutkimuksen. Tutkimus valmistui 14.8.2021 ja siinä todettiin kolme ensisijaisesti tehtävää korjaustoimenpidettä. Nyt nämä tutkimuksessa ensisijaisesti mainitut korjaustoimet on tehty vuoden 2023 aikana. Yläsalin yläaulan lattia on korjattu asianmukaisesti. Alasalin ilmanvaihtokammion ja kylmälaitteiden kunnostus. Alasalin yläpohjan siivous ja eristys. Tästä, korjaustyöstä lähetettiin tarjoukset kolmelle urakoitsijalle. Näistä valittiin työn suorittajaksi Rakennus A. Rossi. Alasalissa tehdyn remontin ajan Kirkonkylän seurakuntatalo oli kiinni ajalla 7.8.-18.9.2023. Remontti pysyi suunnitellussa aikataulussa. Nämä, korjaustoimenpiteet ovat tuottaneet merkittävän parannuksen sisäilmaan. Korjauksille oli varattu vuoden 2023 talousarvioon määrärahaa 32 650 euro. Määrärahaa korjauksiin käytettiin 48 457 euroa. Kirkkovaltuusto myönsi lisämäärärahan 15 807 euroa.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Seurakuntakeskuksen purkaminen	Purkulupaprosessiin ja purkamiseen liittyvät työt.
Kurenniemen leirikeskuksen purkaminen	Purkulupaprosessiin ja purkamiseen liittyvät työt.
Lämmitysjärjestelmän rakentaminen Heinolan kirkkopuiston rakennuksille	Hyödynnetään Granlund Oy:n tekemää lämmitystapavertailua.
Heinolan kirkon kellotapulin hirsikorjaus, huoltomaalaus ja aikakellonkorjaus.	Lahden Museon ja Kirkkohallituksen lausuntopyyntö ja rakennuksen korjaus annettujen ohjeiden mukaisesti.
Kirkonkylän seurakuntatalon korjaus	Hyödynnetään Taneli Rasmuksen tekemää kuntoselvitystä.

Keittiötoimi

Tehtäväalueelle kirjataan tuotot ja kulut, jotka liittyvät seurakunnan omaan keittiötoimintaan mm. keittiöhenkilökunnan palkat ja elintarvikekulut. Sisäisinä tuottoina kirjataan toiminnan kustannuspaikoilta tulevat keittiötoimen palvelut mm. kahvitusten ja ruokailujen järjestäminen sekä kokoustarjoilut.

Työntekijät: Palveluemännät Merja Piira, Tarja Tanskanen ja Mervi Tonteri

Toteutuminen:

- Toteutui täysin. Tilikauden aikana on käytetty satokauden mukaisia raaka-aineita tilaisuuden luonne huomioiden.

- Tyytyväisyyskysely ei toteutunut tilikaudella. Suullista palautetta on tarjoilu palveluista saatu.

TAVOITTEET VUODELLE 2023	KEINOT
Huolehditaan että jokaisessa tilaisuudessa on tilanteeseen sopiva kattaus, tarjottava ja esillepano.	Käytetään satokauden mukaisia raaka-aineita tarjoilujen suunnittelussa ja samalla huomioidaan tilaisuuksien luonne.
Ylläpidetään hyvää laatua ruokapalveluissa kustannustehokkaasti.	Toteutetaan tyytyväisyyskysely.

2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteumavertailu

Tuloslaskelma, sisäinen/ulkoinen	Toteuma 2022	TA 2023	TA muutokset 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	1 506 976,55	987 522,18		987 522,18	1 318 761,78	-331 239,60	133,5
Korvaukset	667,03				44,40	-44,40	
Myyntituotot	1 525,00	100,00		100,00	1 623,10	-1 523,10	1 623,1
Maksutuotot	143 092,58	107 450,00		107 450,00	160 554,15	-53 104,15	149,4
Vuokratuotot	108 270,79	103 977,00		103 977,00	114 559,82	-10 582,82	110,2
Metsätalouden tuotot	6 506,90				66 800,83	-66 800,83	
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	16 159,04	4 550,00		4 550,00	9 994,74	-5 444,74	219,7
Tuet ja avustukset	17 193,60	18 800,00		18 800,00	13 075,20	5 724,80	69,5
Muut toimintatuotot	345 069,92				16 721,46	-16 721,46	
Sisäiset tuotot	868 491,69	752 645,18		752 645,18	935 388,08	-182 742,90	124,3
Toimintakulut	-4 112 953,09	-4 158 259,91	-54 600,00	-4 212 859,91	-4 231 480,05	18 620,14	100,4
Henkilöstökulut	-1 817 644,44	-1 801 013,22	-9 000,00	-1 810 013,22	-1 863 938,76	53 925,54	103,0
Palvelujen ostot	-656 675,12	-852 106,00	-20 000,00	-872 106,00	-644 682,21	-227 423,79	73,9
Palvelun ostot - sisäiset	-16 824,95	-24 810,00		-24 810,00	-21 120,80	-3 689,20	85,1
Vuokratulot	-241 160,11	-247 219,00	-17 500,00	-264 719,00	-263 204,08	-1 514,92	99,4
Sisäiset vuokratulot	-851 666,74	-727 835,18		-727 835,18	-914 267,28	186 432,10	125,6
Aineet ja tarvikkeet	-338 015,56	-353 650,00	-8 100,00	-361 750,00	-352 523,97	-9 226,03	97,4
Annetut avustukset	-150 497,33	-113 136,51		-113 136,51	-115 250,84	2 114,33	101,9
Muut toimintakulut	-40 468,84	-38 490,00		-38 490,00	-56 492,11	18 002,11	146,8
TOIMINTAKATE	-2 605 976,54	-3 170 737,73	-54 600,00	-3 225 337,73	-2 912 718,27	-312 619,46	90,3
Kirkollisverotulot	3 088 285,82	3 040 000,00		3 040 000,00	3 311 648,82	-271 648,82	108,9
Valtionrahoitus	366 060,00	340 000,00		340 000,00	371 898,96	-31 898,96	109,4
Verotuskulut	-46 527,22	-55 000,00		-55 000,00	-46 073,82	-8 926,18	83,8
Kirkon rahastomaksut	-282 901,02	-288 276,00		-288 276,00	-286 662,00	-1 614,00	99,4
Rahoitustuotot ja -kulut	107 412,95	59 400,00		59 400,00	121 299,30	-61 899,30	204,2
Korkotuotot	3 478,33				75 664,84	-75 664,84	
Muut rahoitustuotot	108 276,43	59 500,00		59 500,00	58 697,60	802,40	98,7
Sisäiset korkotuotot	104 601,64				108 993,16	-108 993,16	
Arvon alentumiset sijoituksista	-5 734,62						
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista	1 647,75						
Korkokulut	-201,42				-11 498,64	11 498,64	
Muut rahoituskulut	-53,52	-100,00		-100,00	-1 564,50	1 464,50	1 564,5
Sisäiset korkokulut	-104 601,64				-108 993,16	108 993,16	
VUOSIKATE	626 353,99	-74 613,73	-54 600,00	-129 213,73	559 392,99	-688 606,72	-432,9
Poistot ja arvonalentumiset	-349 909,83	-154 588,00		-154 588,00	-166 915,48	12 327,48	108,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-174 182,57	-154 588,00		-154 588,00	-166 915,48	12 327,48	108,0
Kertaluonteiset poistot	-175 727,26						
Sisäiset vyörytyserät	0,00	-0,01		-0,01	0,00	-0,01	0,0
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00				0,00	-0,00	
Tuotot	91 863,36				90 564,75	-90 564,75	
Kulut	-85 977,09				-97 503,48	97 503,48	
Siirrot rahastosta/rahastoon	-5 886,27				6 938,73	-6 938,73	
TILIKAUDEN TULOS	276 444,16	-229 201,74	-54 600,00	-283 801,74	392 477,51	-676 279,25	-138,3
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	635,25				635,25	-635,25	
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					35 378,98	-35 378,98	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	277 079,41	-229 201,74	-54 600,00	-283 801,74	428 491,74	-712 293,48	-151,0

Verotulot ja valtionrahoitus

Tilivuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2023	1,45	3 311 648,82	371 898,96
2022	1,50	3 088 285,82	366 060,00
2021	1,50	3 024 934,23	364 824,00
2020	1,50	3 147 741,97	364 896,00
2019	1,50	2 959 387,69	364 296,00

Verotuloiksi on merkitty tässä taulukossa tulot, jotka ko. vuonna on kirjanpidossa kirjattu verotuloiksi.

3 Investointiosan toteutuminen

Investointiosa toteumavertailu

Tulosyksikkö	Kustannus arvio	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma kuluva menot	Toteuma kuluva tulot	Toteuma kuluva yhteensä	Yli/Ali	T-%	Kust. arviosta käytetty
												31.12.
1004030432 - Heinolan hm huolto	0,00	-20 544,26		-21 000,00		-21 000,00	-20 544,26	-20 544,26	-455,74	97,83		
2009939 - Hla hautausmaan huollora. nosto-ovet	0,00	-20 544,26		-21 000,00		-21 000,00	-20 544,26	-20 544,26	-455,74	97,8		
1004030444 - Hautausmaat	-16 050,00	-12 766,24	-12 766,24									79,5
2008897 - Uud.hautausmaan betonijaidan kunnostus.suun.	-16 050,00	-12 766,24	-12 766,24									79,5
1005020521 - Heinolan kirkko	0,00	-298 343,24	-4 960,00	-200 000,00	-170 000,00	-370 000,00	-293 383,24	-293 383,24	-76 616,76	79,29		
2007531 - Heinolan kirkon LVI-työt	0,00	-298 343,24	-4 960,00	-200 000,00	-170 000,00	-370 000,00	-293 383,24	-293 383,24	-76 616,76	79,3		
1005020522 - Heinolan pitäjän kko	0,00			-15 000,00		-15 000,00			-15 000,00			
2007688 - Pitäjänkirkon lämmitystavan muutos	0,00			-5 000,00		-5 000,00			-5 000,00			
2007689 - Pitäjänkirkon sisätilojen kunnostus	0,00			-5 000,00		-5 000,00			-5 000,00			
2007690 - Pitäjänkirkon urkujen kunnostus	0,00			-5 000,00		-5 000,00			-5 000,00			
1005030523 - Heinola kko kellotap	0,00	-520,80		-81 650,00		-81 650,00	-520,80	-520,80	-81 129,20	0,64		
2009940 - Heinolan kirkon kellotapuln korjaus	0,00	-520,80		-81 650,00		-81 650,00	-520,80	-520,80	-81 129,20	0,6		
1005040526 - Kkonkylän siunausk.	-18 600,00			-18 600,00		-18 600,00			-18 600,00			
2005435 - Kirkonkylän siunauskappeli invaluiskan r	-18 600,00			-18 600,00		-18 600,00			-18 600,00			
1005060530 - Seurakuntakeskus		-1 795,30			-1 800,00	-1 800,00	-1 795,30	-1 795,30	-4,70	99,74		
2011000 - Seurakuntakeskuksen tontin kaavoitus		-1 795,30			-1 800,00	-1 800,00	-1 795,30	-1 795,30	-4,70	99,7		
1005060531 - Kkonkylän srk-talo	-45 000,00	-70 522,60	-22 064,70	-32 650,00	-15 800,00	-48 450,00	-48 457,90	-48 457,90	7,90	100,02	156,7	
2004171 - Kirkonkylän srk-talon sisäkaton korjaus		-10 451,89	-10 451,89									
2005437 - Seurakuntatalon yläsalin korj. lapsityön	-45 000,00											
2007687 - Kirkonkylän seurakuntatalon peruskorjaus	0,00	-60 070,71	-11 612,81	-32 650,00	-15 800,00	-48 450,00	-48 457,90	-48 457,90	7,90	100,0		
1005090558 - Vanha pappila	-15 000,00											
2002827 - Vanha Pappila kaukolämpölinja	-15 000,00											
Yhteensä	-94 650,00	-404 492,44	-39 790,94	-368 900,00	-187 600,00	-556 500,00	-364 701,50	-364 701,50	-191 798,50	65,5	427,4	

4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten seurakunnan menot on rahoitettu.

Rahoitusosa toteumavertailu

	Toteuma 2022	TA 2023	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
			2022	2023			
Tulorahoitus	282 425,97	-74 613,73	-54 600,00	-129 213,73	559 392,99	-688 606,72	-432,9
Vuosikate	626 353,99	-74 613,73	-54 600,00	-129 213,73	559 392,99	-688 606,72	-432,9
Tulorahoituksen korjauserät	-343 928,02						
Investoinnit	312 493,97	-368 900,00	-187 600,00	-556 500,00	-364 701,50	-191 798,50	65,5
Investointimenot	-37 611,44	-368 900,00	-187 600,00	-556 500,00	-364 701,50	-191 798,50	65,5
Pysyvien vastaavien myyntitulot	344 250,00						
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 855,41						
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	594 919,94	-443 513,73	-242 200,00	-685 713,73	194 691,49	-880 405,22	-28,4
Muut maksuvalmiuden muutokset	-85 194,71				47 631,43	-47 631,43	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 051,39				12 604,94	-12 604,94	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-73 964,51				-21 777,06	21 777,06	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-12 281,59				56 803,55	-56 803,55	
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-85 194,71				47 631,43	-47 631,43	
Rahavarojen muutos	509 725,23	-443 513,73	-242 200,00	-685 713,73	242 322,92	-928 036,65	-35,3
Rahavarojen muutos (tase)	509 725,23				242 322,92	-242 322,92	

III Tilinpäätöslaskelmat

1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma, ulkoinen	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuotot	383 373,70	638 484,86
Korvaukset	44,40	667,03
Myyntituotot	1 623,10	1 525,00
Maksutuotot	160 554,15	143 092,58
Vuokratuotot	114 559,82	108 270,79
Metsätalouden tuotot	66 800,83	6 506,90
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	9 994,74	16 159,04
Tuet ja avustukset	13 075,20	17 193,60
Muut toimintatuotot	16 721,46	345 069,92
Toimintakulut	-3 296 091,97	-3 244 461,40
Henkilöstökulut	-1 863 938,76	-1 817 644,44
Palkat ja palkkiot	-1 509 414,46	-1 492 591,64
Henkilösivukulut	-356 507,59	-352 793,47
Henkilökulujen oikaisuerät	1 983,29	27 740,67
Palvelujen ostot	-644 682,21	-656 675,12
Vuokratkulut	-263 204,08	-241 160,11
Aineet ja tarvikkeet	-352 523,97	-338 015,56
Annetut avustukset	-115 250,84	-150 497,33
Muut toimintakulut	-56 492,11	-40 468,84
TOIMINTAKATE	-2 912 718,27	-2 605 976,54
Kirkollisverotulot	3 311 648,82	3 088 285,82
Valtionrahoitus	371 898,96	366 060,00
Verotuskulut	-46 073,82	-46 527,22
Kirkon rahastomaksut	-286 662,00	-282 901,02
Rahoitustuotot ja -kulut	121 299,30	107 412,95
Korkotuotot	75 664,84	3 478,33
Muut rahoitustuotot	58 697,60	108 276,43
Arvonalentumiset sijoituksista	0,00	-5 734,62
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	0,00	1 647,75
Korkokulut	-11 498,64	-201,42
Muut rahoituskulut	-1 564,50	-53,52
VUOSIKATE	559 392,99	626 353,99
Poistot ja arvonalentumiset	-166 915,48	-349 909,83
Suunnitelman mukaiset poistot	-166 915,48	-174 182,57
Kertaluonteiset poistot	0,00	-175 727,26
Erilliskirjanpituona hoidetut rahastot	0,00	0,00
Tuotot	90 564,75	91 863,36
Kulut	-97 503,48	-85 977,09
Siirrot rahastosta/rahastoon	6 938,73	-5 886,27
TILIKAUDEN TULOS	392 477,51	276 444,16
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	635,25	635,25
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	35 378,98	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	428 491,74	277 079,41

2 Rahoituslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut bruttomääräisinä sentin tarkkuudella.

Rahoituslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Tulorahoitus	559 392,99	282 425,97
Vuosikate	559 392,99	626 353,99
Tulorahoituksen korjauserät		-343 928,02
Investoinnit	-364 701,50	312 493,97
Investointimenot	-364 701,50	-37 611,44
Pysyvien vastaavien myyntitulot		344 250,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin		5 855,41
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	194 691,49	594 919,94
Muut maksuvalmiuden muutokset	47 631,43	-85 194,71
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	12 604,94	1 051,39
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-21 777,06	-73 964,51
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	56 803,55	-12 281,59
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	47 631,43	-85 194,71
Rahavarojen muutos	242 322,92	509 725,23
Rahavarojen muutos (tase)	242 322,92	509 725,23

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Rahavarojen muutos	242 322,92	509 725,23
Rahavarat kauden lopussa	2 773 881,50	2 531 558,58
Rahavarat kauden alussa	2 531 558,58	2 021 833,35

3 Tase

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
VASTAAVAA	7 817 698,34	7 344 037,97
PYSYVÄT VASTAAVAT	4 347 763,97	4 149 977,95
Aineettomat hyödykkeet	8 062,19	8 311,54
Aineettomat oikeudet	8 062,19	8 311,54
Aineelliset hyödykkeet	3 958 533,65	3 760 498,28
Maa- ja vesialueet	466 979,70	465 184,40
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	1 311 369,06	1 378 070,31
Rakennukset	1 792 472,49	1 785 544,39
Kiinteät rakenteet ja laitteet	31 799,01	35 304,83
Koneet ja kalusto	33 914,20	46 234,50
Muut aineelliset hyödykkeet	10 368,91	10 368,91
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	311 630,28	39 790,94
Sijoitukset	381 168,13	381 168,13
Osakkeet ja osuudet	381 168,13	381 168,13
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	566 947,38	555 173,01
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	181 063,55	181 133,55
Muut toimeksiantojen varat	385 883,83	374 039,46
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 902 986,99	2 638 887,01
Saamiset	129 105,49	107 328,43
Lyhytaikaiset saamiset	129 105,49	107 328,43
Myyntisaamiset	9 456,42	16 271,93
Muut saamiset	104 607,48	85 312,21
Siirtosaamiset	15 041,59	5 744,29
Rahoitusarvopaperit	586 644,69	586 644,69
Osakkeet ja osuudet	486 644,69	486 644,69
Muut arvopaperit	100 000,00	100 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 187 236,81	1 944 913,89
VASTATTAVAA	-7 817 698,34	-7 344 037,97
OMA PÄÄOMA	-6 443 749,23	-6 015 257,49
Peruspääoma	-4 805 240,94	-4 805 240,94
Muut omat rahastot	-19 762,61	-19 762,61
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-1 190 253,94	-913 174,53
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-428 491,74	-277 079,41
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	-9 528,96	-45 543,19
Poistoero	-9 528,96	-10 164,21
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	-35 378,98
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-866 893,78	-842 514,47
Lahjoitusrahastojen pääomat	-516 749,65	-503 527,63
Muut toimeksiantojen pääomat	-350 144,13	-338 986,84
VIERAS PÄÄOMA	-497 526,37	-440 722,82
Lyhytaikainen vieras pääoma	-497 526,37	-440 722,82
Ostovelat	-100 523,91	-73 858,17
Muut velat	-75 439,91	-61 422,57
Siirtovelat	-321 562,55	-305 442,08

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Verotulot on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Arvostusperiaatteet/Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet: Hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Heinolan seurakunnassa taseeseen aktivoidaan yli 10 000 euron hankinnat, jotka poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan.

Sijoitukset: Sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai markkinahintaan.

2 Tuloslaskelman liitetiedot

Tilikauden puunmyyntitulot olivat 66 800 euroa, koska loput vuonna 2022 sovitusta hakkuista siirtyivät vuodelle 2023 maksettavaksi. Tätä ei ole budjetoitu vuodelle 2023.

Luottotappioiksi kirjattiin 4 572 euroa myynti- ja maksutuotoista. Luottotappioiksi kirjattiin perintätoimenpiteistä huolimatta saamatta jääneitä yli vuoden vanhoja myyntisaatavia kuten rippikoulu, tilavuokra ja hautausmaksuja.

Tilinpäätökseen on kirjanpidossa purettu taseeseen aikaisemmin tehtyjä investointivaruksia yhteensä 35 378 euroa. Investointivaraus on purettu tulosvaikutteisesti tilinpäätökseen.

INVESTOINTIVARAUSTEN ERITTELY	
Kirkonkylän pappila maanrakennus	23 015,22
Sinilähteen seurakuntatalo suunnittelu	3 000,00
Kirkonkylän navetta	3 363,76
Sulkavankosken suunnittelu	6 000,00
Yhteensä	35 378,98

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu seurakunnassa ennalta laaditun poisto suunnitelman mukaisesti.

Kirkkovaltuuston hyväksymät poistoajat ovat seuraavat:

(kirkkovaltuusto hyväksytty 10.12.2020/345)

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat oikeudet		
ATK-ohjelmien käyttöoikeus	3 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikuttiset menot		
Perustamismenot	3 vuotta	tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	3 vuotta	tasapoisto
ATK-ohjelmat	5 vuotta	tasapoisto
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet		
		poistoja ei lasketa
Hautausmaat		
Hautausmaahan liittyvät muut pitkävaikuttiset menot		
(asfaltointi, atk-ohjelmat)	3 vuotta	tasapoisto
Hautausmaiden maa- ja vesialueet		poistoja ei lasketa
Siunauskappelit	40 vuotta	tasapoisto
Hautausmaiden muut rakennukset		
(varastot, kylmiöt)	15 vuotta	tasapoisto
Hautausmaiden kiinteät rakenteet ja laitteet	20 vuotta	tasapoisto
(aidat, portit, vesi- ja sähköjohdot)		
Hautausmaiden koneet ja laitteet	10 vuotta	tasapoisto
Hautausmaiden muut aineelliset hyödykkeet		käyttäjän mukaan
Rakennukset		
Kirkot	70 vuotta	tasapoisto
Seurakuntatalot	40 vuotta	tasapoisto
Kappelit	40 vuotta	tasapoisto
Leirikeskukset	40 vuotta	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 vuotta	tasapoisto
Huolto- ja talousrakennukset	20 vuotta	tasapoisto
Muut rakennukset	10 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Maa- ja vesi rakenteet	30 vuotta	tasapoisto
Urut	10 vuotta	tasapoisto
Kiinteät maa- ja vesirakenteet	30 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	10 vuotta	tasapoisto
Atk-laitteistot	5 vuotta	tasapoisto
Muut koneet ja kalusto	5 vuotta	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Sakraali-, arvo- ja taide-esineet		ei poistoa
SIJOUTUKSET		
Osakkeet ja osuudet		ei poistoa

Seurakunnan taseeseen aktivoidaan käyttöomaisuudeksi kaikki yli 10.000 euron hankintahinnan ylittävä omaisuus.

3 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Arvo ed. vuoden lopussa	Lisäykset	Siirtokirjauk set	Vähennyk set	Suunnitelman mukai set poistot	Suunnitelmas ta poikkeavat poistot	Arvonkoro Invest tukset . Tuki	Arvo vuoden lopussa
Aineettomat oikeudet	8 311,54				-249,35			8 062,19
Aineettomat hyödykkeet Yht.	8 311,54				-249,35			8 062,19
Maa- ja vesialueet	465 184,40	1 795,30						466 979,70
Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	1 378 070,31				-66 701,25			1 311 369,06
Rakennukset	1 785 544,39	69 002,16	22 064,70		-84 138,76			1 792 472,49
Kiinteät rakenteet ja laitteet	35 304,83				-3 505,82			31 799,01
Koneet ja kalusto	46 234,50				-12 320,30			33 914,20
Muut aineelliset hyödykkeet	10 368,91							10 368,91
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	39 790,94	293 904,04	-22 064,70					311 630,28
Aineelliset hyödykkeet Yht.	3 760 498,28	364 701,50	0,00		-166 666,13			3 958 533,65
Sijoitukset	381 168,13							381 168,13
Yhteensä	4 149 977,95	364 701,50	0,00		-166 915,48			4 347 763,97

Rahoitusarvopaperit/ Sijoitusten erittely	Kirjanpitoarvo 1.1.2023	Hankinta- arvo	Markkina- arvo	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Pääkirja- tili
Erikoissijoitusrahasto eQ Hoiva	102 379,31	100 000,00	162 212,46	102 379,31	170300
Titanium Hoivakiinteistöt	50 000,00	50 000,00	71 069,89	50 000,00	170300
Säästöpankki Korko Plus B	334 265,38	340 000,00	349 785,80	334 265,38	170700
Päijät-Hämeen Op Merkintä Tuotto- osuus	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	179000
	586 644,69	590 000,00	683 068,15	586 644,69	

5 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022	Muutos
OMA PÄÄOMA	-6 443 749,23	-6 015 257,49	-428 491,74
Peruspääoma	-4 805 240,94	-4 805 240,94	0,00
Muut omat rahastot	-19 762,61	-19 762,61	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä	-1 190 253,94	-1 190 253,94	0,00
Tilikauden ylijäämä/aliäämä	-428 491,74	-277 079,41	-151 412,33

Siirtovelat

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Lyhytaikainen vieras pääoma	-497 526,37	-440 722,82
Ostovelat	-100 523,91	-73 858,17
Muut velat	-75 439,91	-61 422,57
Siirtovelat	-321 562,55	-305 442,08
262000 Lomapalkkajaksotus	-318 540,88	-304 297,58
288000 Muut lyhytaikaiset siirtovelat	-3 021,67	-1 144,50

6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Eläkevastuuvajaus

Seurakunnan laskennallinen osuus kirkon yhteisestä kattamattomasta eläkevastuusta on 10 773 632 euroa. Koko kirkon kattamaton eläkevastuu on 3 663 787 218 euroa.

Muut vakuudet ja vastuusitoumukset

First Card yrityskortit, vastuun määrä 7 194,14 euroa 31.12.2023.

Vakuudet

Eriyistakaussitoumus

Helmi Säästöpankki Oy:lle omavelkainen takaus kiinteistö Oy Kristiinakodin saneeraukseen. Luoton määrä 31.12.2023 on 334 433,22 euroa.

Vuokravastuut

Heinolan seurakunnalla on vuokralla seuraavat tilat:

Oy Power Profile Ltd omistamasta kiinteistöstä, Lampikatu 16. Määräaikainen vuokrasopimus on tehty ajalle 1.10.2021-30.9.2026. Vuosivuokra on 155 930 euroa. Jäljellä oleva vuokravastuu on 428 809 euroa.

Heinolan vuokratilat Oy:n omistama liikeyhdyneisto, Virtakatu 4. Määräaikainen vuokrasopimus on tehty ajalle 1.4.2020-1.4.2024. Vuokra on 2 632 € euroa/kk. Jäljellä oleva vuokravastuu on 10 528 euroa.

Asunto Oy Pikolan omistama kiinteistö Pappilantupa, Pappilantie 55. Toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus 6 kk irtisanomisajalla. Vuosivuokra on 9 171 euroa. Jäljellä oleva vuokravastuu 4 585 euroa.

Heinolan seurakunnalla on laitevuokria seuraavasti:

Siemens Financial Services AB ikkunanäyttö Philips. 55". Vuokra-aika 36 kk. Jäljellä oleva vuokravastuu on 1 548 euroa.

Leasingvastuut

Nordea Rahoitus Suomi Oy (tietokoneet, monitoimilaitteet) vastuu määrä 31.12.2023 on 19 081,06 euroa (alv 0%).

Siemens leasingsopimus Iseki TG6687 traktori vastuu määrä 31.12.2023 on 17 348 euroa. Sopimus on tehty ajalle 1.6.2021-31.5.2026.

Seurakuntien väliset yhteistyösopimukset

Heinolan seurakunnalla on seuraavat sopimukset Lahden seurakuntayhtymän kanssa;

-Kehitysvammaistyön alueellista hoitamista koskeva yhteistyösopimus. Seurakunnan vuosikohtainen kustannus on 3 497 euroa.

-Yhteistyösopimus sairaalasielunhoitotyöstä. Seurakunnan vuosikohtainen kustannus on 8 055 euroa.

-Yhteistyösopimus palvelevan puhelimen hoitamisesta. Seurakunnan vuosikohtainen kustannus on 2 537 euroa.

7 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Nimi	Kotipaikka	Omistusosuus
Kiinteistö Oy Kristiinakoti	Heinola	47,00 %
Kiinteistö Oy Levon Krematorio	Lahti	9,88 %

8 Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset

HAUTAINHOITORAHASTO

TOIMINTAKERTOMUS

Yleiskatsaus

Kirkkolaki määrää, että haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja että haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija, joka voi kuitenkin hautausmaan ylläpitäjän kanssa

sopia haudan määräaikaisesta hoidosta ja maksaa palveluksesta kirkkoneuvoston hyväksymän taksan mukaisen korvauksen. Tähän tarpeeseen hautainhoitorahasto on perustettu.

Kirkkolaki 3 luku 33 §.

Hautainhoitorahaston varat koostuvat hautapaikan haltijoiden tekemistä haudanhoitosopimuksista ja näiden varojen korkotuloista. Kirkkolaki kieltää seurakunnan varojen käyttämisen yksityisten hautojen hoitoon. Seurakunta hoitaa hautausmaan käytävät ja yleisalueet, ja yksityiset hautapaikan haltijat vastaavat haudan pinnan hoidosta. Tämän vuoksi hautainhoitorahaston varat ja kirjanpito pidetään erillään seurakunnan varoista ja kirjanpidosta. Hautainhoitorahaston hoitettavana on kaikkiaan n. 1052 hoitohautaa.

Kasvukausi 2023 oli hautojen hoidon suhteen onnistunut. Taimimateriaali oli tasalaatuista ja kasvuolosuhteet hyvät, myös työntekijät onnistuivat hyvin työssään.

Heinolan seurakunnan hautainhoitorahasto hoiti velvoitteensa hautainhoitorahaston sääntöjen ja sopimusten mukaisesti vuonna 2023. Heinolan seurakunnan hautainhoitorahastoon on kirjattu tilikauden aikana kaikki rahastoon kuuluvat henkilöstömenot.

Mirja Stenroos, talouspäällikkö

Hallinto

Hautainhoitorahaston hallinto hoidetaan kuten seurakuntatalouden hallinto. Kts. kohta 5 Sisäinen valvonta.

Hautainhoitorahastoon liittyviä aloitteita ei tilikaudella tehty.

Henkilöstö

Hautainhoitorahaston henkilöstöä on seurakunnassa seurakuntapuutarhuri, joka toimii talouspäällikön alaisuudessa. Kausiluonteisissa puutarhatöissä työskentelee keskimäärin 7 henkilöä vuosittain noin 5 kuukauden työsuhteissa ja 11 henkilöä noin 5 viikon jaksoissa. Kausityöntekijöiden työajasta noin puolet menee hoitohautojen hoitoon.

Henkilöstökulut

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022	1.1.2021-31.12.2021
Palkat ja palkkiot	-67 615,04	-59 523,50	-43 609,19
Eläkekulut	-14 696,36	-12 713,03	-9 354,36
Muut henkilösivukulut	-2 152,31	-1 629,57	-1 168,44
Saadut henkilöstökorvaukset	0,00	510,60	0,00
YHTEENSÄ	-84 463,71	-73 355,50	-54 131,99

Muut henkilöstöasiat kts. seurakuntatalouden toimintakertomuksen kohta 3 Henkilöstö.

Sisäinen valvonta

Hautainhoitorahaston sisäistä valvontaa toteutetaan samojen periaatteiden mukaan kuin seurakuntatalouden sisäistä valvontaa, kts. kohta 5 sisäinen valvonta.

Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Hautainhoitorahaston tuloslaskelman mukaan tilikauden tulos on 6 938,73 euroa alijäämäinen.

Tilikauden 2023 alijäämä kirjataan taseen tilikauden yli- ja alijäämän tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Toiminta-ajatus:

Haudanhoitorahaston tehtävänä on huolehtia seurakunnalle hoitoon annettujen hautojen hoitamisesta sopimusten mukaisesti.

Toiminnan arviointi:

Hoitohautoja oli vuonna 2023 yhteensä 1056 kpl. Hoitomuotoina oli vuosittaiset kesähoito ja perennahoito, joista oli tarjolla myös sijoitushoitomuodot, jossa sijoitetaan hautainhoitorahastoon väh. 850 €. Sijoitushoitomuoto perustuu asiakkaan pääomaan, jota veloitetaan senhetkiselä vuosittaisella kesähoito- tai perennahoitohinnalla. Sijoitushoitosopimus on voimassa niin kauan kuin sijoitettu summa korkoineen riittää, huomioiden haudan hallinta-aika. Kesäkukat ja perennat on hinnoiteltu kaikissa hoitosopimuksissa erikseen. Lisäksi haudoille oli saatavilla siimaus tai trimmeröinti -hoitomuoto, joka sisältää nurmen siimauksen ilman kasvualustaa - hoitomuoto sallii vain maljakko- tai leikkokukat muovisuppilossa.

Hoitomuodoista eniten tehtiin kesähoitosopimuksia yhteensä 1053 kpl. Määräaikaista hoitosopimuksia oli yhteensä kolme. Perennahoitosopimuksia on noin 21 % haudanhoitosopimusten kokonaismäärästä. Muuten haudanhoitojen määrät ovat pysyneet viime vuosien tasolla (noin 1000 kpl). Hautausmaan katselmuksessa todettiin seurakunnan huolehtimien hautojen hoidon olleen sopimusten mukaisia. Asiakaspalautteilla on tärkeä osa toimintamme kehittämisessä ja arvioinnissa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Haudanhoitorahaston sitovina toiminnallisina tavoitteina vuodelle 2023 oli tyytyväiset asiakkaat sekä perennahoitosopimusmäärien kasvattaminen (ympäristöohjelma). Uusia kesäkukka- ja perennalajikkeita on kokeiltu. Tavoitteena on saada mahdollisimman hyvälaatuisia, helppohoitoisia

kesäkukkia ja perennoja, joihin myös asiakkaat ovat tyytyväisiä. Tavoitteet toteutuivat jossain määrin.

Heinolan seurakunnan ylläpitämiin hoitohautoihin ostetaan vuosittain noin 4 000 kesäkukkaa noin 5 900 eurolla. Kesäkukkahankinta on tehty useana vuonna Tapio Koivulan Puutarha Oy:ltä.

Talousarvion sitovuustason (nettokulujen) mukaisia menojen ylityksiä oli henkilöstökulut 6 280 euroa ja puutarhatarvikkeet ja aineet 1 350 euroa.

Hautainhoitorahastolla on varoja kaiken kaikkiaan 349 844 €. Hautainhoitorahaston kuluja, lähinnä työntekijöiden henkilöstökulut ja istutettavat kesäkukat ja perennat, oli vuonna 2023 97 503 € ja tuloja (haudanhoitomaksut ja korkotulot) 90 563 €. Alijäämää tilivuodelta kertyi siten 6 938 €.

Käyttötalousosa

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	92 200,00		92 200,00	90 234,66	1 965,34	97,9
Toimintakulut (ulkoiset)	-90 233,00		-90 233,00	-97 503,48	7 270,48	108,1
Toimintakate 1	1 967,00		1 967,00	-7 268,82	9 235,82	-369,5
Toimintakate 2	1 967,00		1 967,00	-7 268,82	9 235,82	-369,5
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	1 967,00		1 967,00	-7 268,82	9 235,82	-369,5

Tilinpäätöslaskelmat

Hautainhoitorahaston tuloslaskelma

Tuloslaskelma, ulkoinen	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuotot	90 234,66	91 338,18
Maksutuotot	90 234,66	91 338,18
Toimintakulut	-97 503,48	-85 977,09
Henkilöstökulut	-84 463,71	-73 355,50
Palkat ja palkkiot	-67 615,04	-59 523,50
Henkilösivukulut	-16 848,67	-14 342,60
Henkilökulujen oikaisuerät	0,00	510,60
Palvelujen ostot	-2 037,20	-1 338,95
Vuokratulot	-2 100,00	-2 100,00
Aineet ja tarvikkeet	-8 902,57	-9 182,64
TOIMINTAKATE	-7 268,82	5 361,09
Rahoitustuotot ja -kulut	330,09	525,18
Korkotuotot	330,09	525,18
VUOSIKATE	-6 938,73	5 886,27
TILIKAUDEN TULOS	-6 938,73	5 886,27
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 938,73	5 886,27

Hautainhoitorahaston rahoituslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Tulorahoitus	-6 938,73	5 886,27
Vuosikate	-6 938,73	5 886,27
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-6 938,73	5 886,27
Muut maksuvalmiuden muutokset	17 720,58	84 117,11
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-330,09	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	18 050,67	84 117,11
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	17 720,58	84 117,11
Rahavarojen muutos	10 781,85	90 003,38
Rahavarojen muutos (tase)	10 781,85	90 003,38

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Rahavarojen muutos	10 781,85	90 003,38
Rahavarat kauden lopussa	349 514,04	338 732,19
Rahavarat kauden alussa	338 732,19	248 728,81

Hautainhoitorahaston tase

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
VASTAAVAA	349 844,13	338 732,19
VAIHTUVAT VASTAAVAT	349 844,13	338 732,19
Saamiset	330,09	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	330,09	0,00
Siirtosaamiset	330,09	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	349 514,04	338 732,19
VASTATTAVAA	-349 844,13	-338 732,19
OMA PÄÄOMA	-70 737,39	-77 676,12
Muut omat rahastot	-1 000,00	-1 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-76 676,12	-70 789,85
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	6 938,73	-5 886,27
VIERAS PÄÄOMA	-279 106,74	-261 056,07
Pitkäaikainen vieras pääoma	-150 499,26	-151 743,86
Saadut ennakot	-150 499,26	-151 743,86
Lyhytaikainen vieras pääoma	-128 607,48	-109 312,21
Saadut ennakot	-24 000,00	-24 000,00
Muut velat	-104 607,48	-85 312,21

Hautainhoitorahaston liitetiedot

Haudanhoitosopimukset ja saadut ennakot 31.12.2023

TASEEN LIITETIEDOT

1. Laskelma hoitovastuiden määrästä tilinpäätöspäivänä 31.12.2023

Hautainhoitorahastolla on vanhoja määräaikaisia, eri pituisia haudanhoitosopimuksia voimassa kaikkiaan 2 kappaletta, jotka edellyttävät 31 kappaletta hoitoja sopimusten voimassaolo aikana.

Heinolan seurakunnan hoidossa maksutta olevia hoitoja on 31 kappaletta.

2. Laskelma hautainhoitorahaston yli- tai alikatteisuudesta

Hautainhoitorahaston menot tilivuonna	97 503,48
Tilivuoden aikana hautoja hoidettiin yhteensä kpl	1056
Yhden hoidetun haudan kustannus oli	92,33
Jäljellä olevia määräaikaisia hoitovastuita oli haudanhoitovuonna 31 kappaletta	
joten seurakunnan hoitovastuu vanhojen määräaikaisten hoitojen osalta oli 92,33 euroa x 31 kpl	2 862,23
Hoitosijoitus sopimusten hoitovastuu 31.12.2023	179 499,26
Hoitovastuut yhteensä	177 361,49
Hautainhoitorahaston varat/tase vastaavaa	349 844,13
Hautainhoitosopimuksien varojen ylikatteisuus	172 482,64

Hautainhoitorahaston tilikauden tulos

Hautainhoitorahaston tuloslaskelma osoittaa tilikaudelta

1.1.-31.12.2023 alijäämää 6 938,73 euroa.

Hautainhoitorahaston velka seurakunnalle on 31.12.2023 yhteensä 104 607,48 euroa.

Laskelma hautainhoitorahaston yli- tai alikatteisuudesta saadaan siten, että hoitovastuun suuruutta verrataan hautainhoitorahaston varoihin. Em. varoilla tarkoitetaan hautainhoitorahaston taseessa vastaavaa- puolella olevaa loppusummaa 349 844,13 euroa.

Haudanhoitovastuu ja siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus

Haudanhoitosopimusten lukumäärä	1056	kpl
Haudanhoitokulu (välilliset ja välittömät)	97 503	euroa
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin	92,33	euroa/hauta
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	31	vuotta
Seurakuntatalouden haudanhoitovastuu	177 361	euroa
Sopimuksia vastaava pääoma	349 844	euroa
Yli-/alikalteisuus	172 482	euroa

Haudat, joita hoidetaan testamentin ehtojen mukaan			
	hautoja	Rahat	hoitovastuu
		riittää vuotta	
Virmalan testamentti	1	139	139
Salmisen testamentti	1	29	29
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet		168	168
Seurakuntatalouden hoitovastuu			24 143
Sopimuksia vastaava pääoma 31.12.2023			24 134
Yli- alikalteisuus			0

V Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Heinolassa 12.3.2024

Heinolan seurakunnan kirkkoneuvosto

Janne Hatakka, kirkkoneuvoston pj.

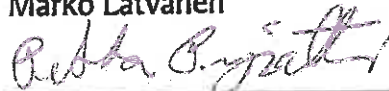

Helena Kekkonen kirkkoneuvoston varapj.

Mirja Karila-Reponen

Merja Hakala

Marko Latvanen

Timo Marttinen

Pekka Pipatti

Jaana Ropponen

Juha Ruuttula

Mirja Stenroos, talouspäällikkö

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 8.4.2024, sähköinen allekirjoitus

BDO Audiator Oy

Mark Lassfolk, HT, JHT

vastuullinen tilintarkastaja

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 2 pages before this page
Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument inneholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

MARK HARRY ANDREAS LASSFOLK

4db52853-ea0e-4871-b2ea-dfa79b2b682c - 2024-04-08 21:44:42 UTC +03:00
BankID / MobileID - cd3749c4-f1cd-453a-b81b-f8b090be08af - FI

Authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til a signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

VI Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitokirjoista 2023

Kohdat 1-10 Kirjan järjestelmässä, aineisto säilytetään sähköisessä muodossa

1. Päiväkirja
2. Pääkirja
3. Ostoreskontra
4. Myyntireskontra
5. Kassakirjanpito
6. Palkkakirjanpito
7. Käyttöomaisuuskirjanpito
8. Tuloslaskelma
9. Tase
10. Rahoituslaskelma

Luettelo tositelajeista

Kassa- ja muistiotositteet

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
RV	Laskun siirto	00
AB	Kirjanpitosite	01
AZ	Purku KOM:iin	01
P1	Palkat verokäsittely	01
PV	Palkkavaraus	01
SA	Pääkirjätilitosite	01
SE	Sisäiset erät	01
SK	Srk:n muistiotosite	01
SZ	Peruutus muistio	01
T1	Maksul. tiliote,vero	01
ZM	M2 Kirjanpitoliihtym	01
AF	Poistokirjaukset	03
DP	Perintätoim.suoritus	14
DZ	Asiakkaat - maksu	14
KZ	Toimittajat - maksu	15
DA	Asiakastosite	18
M1	Hautainhoitojärj.	18
M2	Resurssivarausjärj.	18
ZD	Luottotappiokirjaus	18
KA	Toimittajatosite	19
KG	Toimittajat - hyvät.	19
KR	Toimittajat - lasku	19
TM	Matkalaskut ostoresk	19

Numerosarja	Ensimmäinen nro	Viimeinen nro	Numerosarjan tila	Aukon alku	Aukon loppu
00	90000000	90000005	0		
01	1000000	1002048	0		
14	14000000	14000670	0		
15	15000000	15001915	0		
18	18000000	18000541	0		
19	19000000	19002035	1	19002013	19002013
03	3000000	3000034	0		

Selvitys kirjanpito- ja tositteiden säilytystavoista

Tilinpäätös säilytetään sähköisessä muodossa ja pysyvästi seurakunnan arkistossa.

Palkkatietoja sisältävät asiakirjat säilytetään 50 vuotta.

Kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §), mikäli EU-säädökset eivät vaadi pidempää säilytysaikaa. Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tositteet ja muut selvitykset säilytetään 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut. Kirjanpito- ja tilinpäätösaineisto säilytetään koneellisella tietovälineellä. Kirjanpitoaineisto on tallennettava kahdelle eri tietovälineelle. Kirkon palvelukeskuksen järjestelmissä oleva aineisto on säilytettynä järjestelmässä ja erillisinä varmuuskopioina.

Määräajan säilytettävät:

EU-hanke Heinolan siunauskappelin ja hautausmaan kulttuuriympäristön kunnostus. Säilytys aika on vuoden 2029 loppuun. Säilytetään paperitulosteena.